

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Francija in Nemčija

Včeraj sta nemški zunanji minister Ribbentrop in francoski zunanji minister Bonnet podpisala v Parizu skupno francosko-nemško izjavo, ki so jo v Berlinu in Parizu napovedali že pred tedni, tik ob obisku Chamberlaina in Halifaxa v francoski prestolnici. Poročila o vsebini te izjave odgovarjajo prvotnim napovedim. Izjava vsebuje tri točke: v prvi izražata Francija in Nemčija željo po obojestrani dobri sosedstvi in sporazumu; v drugi izjavljata, da se odredita pri urejanju medsebojnih odnosov vsaki obojestrni sili, poudarjajoč, da nimata druga do druge nobenih teritorialnih zahtev, ker proglašata skupno mejo za dokončno in nedotakljivo; naposled se obvezujeta, da bosta vse morebitne spore reševali na miren način in z medsebojnim posvetovanjem, vendar s pridržkom predhodnega posveta z drugimi državami, pri čemer je glede Francije mišljena Anglija, glede Nemčije pa Italija.

Izjava je bila v tej obliki dogovorjena že v prvi polovici novembra ob priliki poslovnice avdiencije tedanjega francoskega poslanika v Parizu Françoisa Ponceta pri Hitlerju v Berchtesgaden. Francosko-nemška izjava je tedaj ena izmed posledic monakovske konference, brez katere bi po zatrjevanju obeh strank sploh ne bila mogoča. Ona je le naravno dopolnilo angleško-nemške izjave, ki sta jo podala Chamberlain in Hitler takoj po monakovski konferenci kot zunanji dokaz novega razvoja odnosov med evropskimi velesilami. Pariška izjava ni formalen pakt o nenapadanju in tudi ne dvostranska pogodba s povsem določenim predmetom dogovora. Tako v Parizu kakor v Berlinu jo označujejo samo kot »izjavo dobrih namer in dobre volje, ki se od angleško-nemške izjave razlikuje le v toliko, da vsebuje tudi posebno določbo o nedotakljivosti skupne meje.«

S teh vidikov spada tudi francosko-nemška pariška izjava v okvir splošnih naporov za čim tesnejše odnose med evropskimi velesilami po monakovski konferenci, ki predstavlja mejno črto v povojnem evropskem razvoju. Evropsko ravnotežje, kakršno je bilo ustvarjeno v povojni Evropi pod francoskim vodstvom, se je z monakovskim sporazumom štirih velesil o Čehoslovakijski zrušilo. Kot edina evropska stvarnost v pogledu mednarodnega sodelovanja sta ostali obe osi velesil, Rim - Berlin in London - Pariz, med katerima se je pomonakovsko ravnotežje zasukalo v dobro prvi Chamberlainova politika, na katero je bila vezana tudi Francija, je skušala med obema osem velesil ustvariti mostove zblizanja, da bi se tako v bodoče preprečila nevarnost novih zapletov. To voljo je Chamberlain deloma uresničil že v angleško-nemški monakovski izjavi z dne 30. septembra. Dne 16. novembra je sledilo uveljavljanje italijansko-angleškega velikonočnega sporazuma kot druga vez med obema blokoma velesil, ki naj bi ji sledile še podobne francosko-italijanske in francosko-nemške vezi.

Razvoj zaenkrat še ni šel v to smer. Med Francijo in Italijo pogajanja za sporazum ne le niso napredovala, temveč so zaradi Španije celo zastala. A tudi angleško-nemško razmerje se ni razvijalo v smeri, kakor si je angleški ministrski predsednik Chamberlain po monakovski konferenci želel. Pač pa se je medtem z nemško-francosko izjavo zgradil nov most med obema skupinama velesil, ki je, kakor rečeno, naravna posledica tako zване monakovske politike. Svoj pravi pomen bi zadobila nova izjava šele, ako se doseže vsestransko pomirjenje med vsemi štirimi velesilami, kajti na realnosti italijansko-nemškega in francosko-angleškega nadaljnega sodelovanja francosko-nemška manifestacija nikesar ne spremeni. Nemski listi so ob Ribbentropovem prihodu v Pariz izrečno poudarili, da ostaneta »os Rim - Berlin in trikot Rim - Berlin - Tokio slej kot prej glavni osnovi nemške zunanje politike, ker samo oni dve omogočata izločitev ruševnega židovskega boljševizma, dočim polslužbeni pariški »Temps« prav tako zagotavlja, da se angleško-francosko sodelovanje zaradi nove izjave prav nič ne spremeni.

Ne glede na te načelne ugotovitve o splošnih odnosih med evropskimi velesilami pa moramo posebej k novim odnosom med Francijo in Nemčijo takoj pripomniti, da se Francija s podpisom skupne izjave z Nemčijo odpoveduje vsemu svojemu dosedanjemu protinemškemu sistemu v Evropi in priznava načelo dvostranskega sporazuma, ki ga je Nemčija dosledno zagovarjala v vseh vprašanih evropske politike kot pravilno ali vsaj edino mogočo v sedanjem položaju. S tem se Francija ne le trenutno, temveč tudi v bodoče odpoveduje sleherni kolektivni akciji, kajti z obvezo o mirnem reševanju vseh sporov s svojo nemško sosedo ne bi mogla več spraviti v sklad svojih morebitnih protinemških obvez z drugimi državami.

Seveda je Francija v zameno dobila svečano nemško izjavo o nedotakljivosti skupne meje. To zagotovilo pomeni

POGODBA O NENAPADANJU MED NEMČIJO IN FRANCIJO

Nemška vlada izjavlja, da smatra sedanje nemško-francoske meje za končnoveljavne — Prijateljsko posvetovanje v spornih zadevah

Pariz, 6. dec. br. V zgodovini odnosov med Francijo in Nemčijo bo zabeležen današnji dan kot pomemben mejnik. V duhu politike, ki so ji predstavniki štirih velesil položili temelje na monakovski konferenci, sta danes tudi Francija in Nemčija podpisali skupno izjavo, ki ne predstavlja samo nekakšen pakt o nenapadanju, marveč svečano proglašata sedanje državne meje med Nemčijo in Francijo za končnoveljavne in nespremenljive. Tudi zunanja ministra obeh držav sta v svojih izjavah novinarjem podčrta zgodovinski pomen tega dogodka in izrazila prepričanje, da predstavlja ta dokument pričetek nove dobe prijateljskih in dobrih sosedstvenih odnosov, ki bodo v največji meri pripomogli k okrepitvi miru in mirni ureditvi preostalih evropskih problemov.

Nemški zunanji minister Joachim v Ribbentrop je v spremstvu večjega števila višjih uradnikov nemškega zunanjega ministrstva prispel v Pariz ob 11.10 dopoldne. Invalidski kolodvor, kjer je izstopil, je bil za njegov sprejem svečano okrašen. Ob glavnem vhodu sta plapolali francoska tricolora in nemška zastava s kljukastim

križem. Na kolodvoru so pozdravili nemškega zunanjega ministra v imenu francoske vlade zunanji minister Bonnet, navzoči pa so bili tudi nemški poslanik v Parizu grof Welczek, francoski poslanik v Berlinu Coulondre ter številni člani nemške kolonije in francosko-nemškega društva.

Po uradnem pozdravu se je nemški zunanji minister s svojim spremstvom podal v hotel, kmalu zatem pa se je odpravil v Elizejsko palačo, kjer ga je sprejel v posebnih avdienci prezident republike Lebrun. Avdienci, ki je trajala nad pol ure, je prisostvoval tudi nemški poslanik grof Welczek. Iz Elizejske palače se je Ribbentrop podal v ministrsko predsedništvo, kjer ga je sprejel min. predsednik Daladier, ki je nato njemu na čast priredil kosilo. Na kosilo so bili povabljeni vsi člani Ribbentropovega spremstva ter vsi ministri.

Na kosilu so se pogovarjali o skupnem pozdravu, ki ga je Ribbentrop podal v imenu francoske vlade zunanji minister Bonnet, navzoči pa so bili tudi nemški poslanik v Parizu grof Welczek, francoski poslanik v Berlinu Coulondre. Pri tej priliki sta oba zunanja ministra podpisala skupno francosko-nemško izjavo, ki se glasi:

Podpis sporazuma

Ob 16.30 sta se sestala v dvorani z zunanjim ministrstvom francoski zunanji minister Georges Bonnet in nemški zunanji minister Joachim Ribbentrop. Navzoči so bili višji uradniki francoskega in nemškega zunanjega ministrstva, ki spremljajo ministra Ribbentropa, nemški poslanik v Parizu grof Welczek in francoski poslanik v Berlinu Coulondre. Pri tej priliki sta oba zunanja ministra podpisala skupno francosko-nemško izjavo, ki se glasi:

Nemški zunanji minister Joachim v Ribbentrop in francoski zunanji minister Georges Bonnet sta na sestanku v Parizu dne 6. decembra 1938 v imenu in po nalogu svojih vlad sklenila naslednji sporazum:

1. Nemška vlada in francoska vlada sta prepričani, da so miroljubni in dobri sosedni odnosi med Francijo in Nemčijo najbistvenejši element za konsolidacijo Evrope in ohranitev splošnega miru. Obe vladi besta zaradi tega postavili vse svoje sile, da se zagotovi med obema državama tak razvoj odnosov.

2. Obe vladi ugotavljata, da med njunima državama ne obstoja več nikakršna teritorialna vprašanja, in svečano priznavata mejo med obema državama, kakršna je sedaj, za končnoveljavno.

3. Obe vladi sta odločile, ne da bi bili s tem prizadeti odnosi do tretjih sil, da bosta ostali glede vseh vprašanj, ki se tičejo obeh držav, v medsebojnih stikih ter se o njih posvetovali, če bi bodoči razvoj teh vprašanj mogel dovesti do mednarodnih težkoč.

V potrdilo tega sta obe vladi podpisali to izjavo, ki stoji takoj v veljavo.

Izdano v dveh originalih v francoskem in nemškem jeziku v Parizu, dne 6. decembra 1938.

Joachim v. Ribbentrop,
nemški zunanji minister;

Georges Bonnet,
francoski zunanji minister.

Po podpisu izjave sta se Ribbentrop in Bonnet umaknila v posvetovalno dvorano, kjer sta imela več ur trajajoč razgovor.

Po razgovorih, ki so trajali do 19.30, sta se oba zunanja ministra vrnila v zgodovinski dvorano ur, kjer so se med tem zbrali mnogi številni francoski, nemški in tuji novinarji. Zbranim novinarjem, ki jim je bila prirejena zasuksa, je zunanji minister Bonnet najprej prečital naslednji

komunike:

Obisk nemškega zunanjega ministra g. Ribbentropa dne 6. decembra 1938 je dal priložnost za obširno izmenjavo misli. V razgovorih, ki sta jih imela g. Ribbentrop in Bonnet, sta proučila vse važne in aktualne evropske probleme, zlasti pa vsa vprašanja, ki se nanašajo na politične in gospodarske odnose med Francijo in Nemčijo. Na obeh straneh je prišlo do izrazitega priznanja in prepričanja, da na formalnem priznanju obstoječih državnih mej sloneče sodelovanje obeh držav ne služi samo skupnim interesom obeh držav, nego predstavlja bistveni prispevek k uveljavitvi splošnega miru. V tem smislu sta oba ministra podpisala izjavo, v kateri je izražena, ne da bi bili s tem prizadeti odnosi do tretjih držav, volja za medse-

nedvomno veliko razbremenitev Francije na njeni vzhodni meji, kar predstavlja posredno jamstvo tudi za Anglijo, v kolikor je ta smatrala, da je ob Renu tudi njena meja. Toda to jamstvo obenem paralizira sleherni francosko akcijo v tej smeri, kar ne more ostati brez vpliva na splošno evropsko ravnotežje. Zanimiv je v tem pogledu poudarek »Frankfurter Zeitung«, da si s podpisom skupne izjave obe državi priznavata svoji poziciji v Evropi. Da sta ti poziciji po monakovski konferenci bistveno drugačni, kakor sta bili pred letom, ni treba še posebej ugotavljati.

Nemški zunanji minister Ribbentrop

bojno spoštovanje in miroljubno sodelovanje, ki bo važen korak na poti k splošnemu pomirjenju.

Zunanji minister Bonnet je zatem prečital zbranim novinarjem besedilo danes popoldne podpisane skupne francosko-nemške izjave.

Ribbentrop o pomenu dogovora

Nato je povzel besedo nemški zunanji minister Ribbentrop, ki je v svojem govoru, ki so ga prenašali po radiu, med drugim dejal:

Z današnjo izjavo sta Francija in Nemčija svečano zaključili štiristoletni obojni spor. Z medsebojnim priznanjem obstoječe državne meje sta otvorili pot medsebojnemu prijateljstvu in spoštovanju svojih življenjskih interesov. Kot popolnoma enakovredna sta oba velika naroda pripravljena ustvariti po hudih razprtijah v preteklosti dobro sosedstvo za bodočnost. S to izjavo sta dali Francija in Nemčija izraza svoji volji in svojemu prepričanju, da med njima ne obstojajo več nikakršna bistvena nasprotstva, ki bi mogla izzvati resen konflikt. Gospodarski interesi obeh držav se izpopolnjujejo. Nemško duhovno življenje se mora zahvaliti francoskemu narodu za marsikako dragoceno pobudo, kakor je na drugi strani tudi Nemčija v marsikaterem pogledu oplojila francoskega duha. Spoštovanje, ki sta si ga oba naroda pridobila med vojno kot junaška nasprotstva, do bilo sedaj v miru svoje potrdilo v odločnem delu za mir, s katerim se odlikujeta Nemčija in Francija. Prepričan sem, da je današnja izjava odstranila vse zgodovinske spore in da bo popuščanje napetosti v sosednih odnosih naletelo ne samo na soglasen pristane odgovornih voditeljev obeh narodov, marveč tudi na splošno odobravanje vsega prebivalstva obeh držav. Čustvo, s katerim nemški narod spremlja novo ureditev meddržavnih odnosov, je prišlo do izraza pri prisrčnem sprejemu, ki ga je bil deležen francoski ministrski predsednik v Monakovu. Prav tako kaže tudi izraz simpatij, katerih prita sem bil danes v Parizu, v kako veliki meri prevečajo ista čustva tudi francoski narod. Zato smatram za upravičeno upanje, da odprta današnja izjava novo dobo v odnosih med obema narodoma.

Bonnetova izjava

Zunanji minister Bonnet je v svojem govoru dejal:

Prizadevanje sedanje francoske vlade kakor tudi vseh njenih prednic je bilo vedno organizacija in uveljavitev miru. Zato se prav posebno veselim podpisa francosko-nemške izjave, s katero so na svečan način priznane obstoječe državne meje in je s tem zaključen dolgotrajen in zgodovinski spor med obema državama ter odprta pot k sodelovanju, katerega olajšuje prepričanje, da ni med obema narodoma nobenih sporov, ki bi mogli spraviti v nevarnost novo ustvarjene temelje dobrega sosedstva. To prepričanje krepi še medsebojna izmenjava duhovnih dobrin in spoštovanje, ki si ga dolgujeta dva naroda, ki sta med svetovno vojno merila svoje junaštvo in ki sta se danes odločila,

pa ni prišel v Pariz samo zaradi podpisa skupne izjave. To izključuje že okolnost, da ga spremlja na njegovem obisku več višjih uradnikov zunanjega ministrstva. V načrtu so očitno še drugi, podrobnejši razgovori. Ali bodo tem razgovorom že v kratkem sledili tudi novi dogovori, za sedaj še ni mogoče reči. Verjetno pa je, da bo bolj od teh kakor od skupne izjave odvisen nadaljnji razvoj francosko-nemških odnosov. Zato bo mogoče pravo sodbo o najnovejši francosko-nemški manifestaciji izreči šele čez čas. V tem smislu je treba razumeti tudi rezerviranost francoskega tiska.

da hočeta delati skupno v ozračju miru in sporazuma. Niti najmanj ne dvomim, da predstavlja ta skupna izjava važen prispevek k splošnemu pomirjenju in da se o njena prava vrednost pokazala šele v bodočnosti.

Na banketu, ki so se ga udeležili številni odličniki, je bilo izmenjanih tudi več zdravic, v katerih so govorniki podčrta pomen danes podpisane izjave in izražali upanje v bodoče dobre in prijateljske sosednje odnose.

Današnji program

Jutri dopoldne bo nemški zunanji minister Ribbentrop položil venec na grob Neznanega junaka, opoldne pa bo sprejel članke nemške kolonije v Nemškem domu, kjer bo gost francosko-nemškega društva. Popoldne bo obiskal Götthejev dom, zvečer pa bo njemu na čast priredil banket nemški poslanik grof Welczek, nakar bo sledil velik sprejem. Najbrže bo minister Ribbentrop s svojim spremstvom še ponoči odpoval nazaj v Berlin.

Odmev v francoskem tisku

Pariz, 6. dec. o. Francoski tisk naglašava v svojih uvodnikih, da je bila francosko-nemška deklaracija sicer sestavljena v skladu z angleško-nemško deklaracijo, objavljeno pred dobrima dvema mesecema v Monakovu, da pa je vendarle nekoliko obsenejša. Razen tega Ribbentropov obisk ni bil namenjen le podpisu te deklaracije, nego naj bi se ob tej priliki v okviru splošnega sporazuma načela posamezna specialna vprašanja s področja francosko-nemških odnosov. Jutri se bodo francoski državniški pomenili z nemškimi državniki, kakor zatrjuje »Petit Parisien«, predvsem o italijanskih aspiracijah v Sredozemlju, o španskem vprašanju in izvedbi londonskega nevtralnostnega sporazuma, o tiskovnem premirju med Francijo in Nemčijo in še nekaterih drugih takih problemih.

Mednarodnih političnih posledic deklaracije same, kolikor si jih je mogoče skonstruirati po sedanjih obči konstatacijah, francoski tisk ne presoja z največjim opti-

Napetost med Francijo in Italijo

Manifestacije za Italijane v Tunisu — Inspekcijsko potovanje generala Parianija po Sardiniji

Rim, 6. dec. o. Poluradno poročajo: Danes so v nekaterih večjih mestih skupine dijakov in delavcev priredile manifestacije za Italijane v Tunisu, ki so bili zadnje dni napadeni. Italijanski tisk še nadalje reagira na francoske demonstracije in dokazuje, da so italijanske aspiracije že zelo stare in da je nastopil sedaj trenutek za njihovo končno realizacijo. Italijani predvsem dvomijo nad verodostojnostjo francoskih statističnih podatkov o italijanskih naseljenic v Tunisu. Po francoskih podatkih živi v tuniški koloniji 94.000 Italijanov, po italijanskih pa 120.000, torej celo več kakor Francozov.

Diplomatski krogi opozarjajo danes na potovanje državnega podtajnika vojnega ministrstva generala Parianija v Sardinijo, kjer je pregledal vojašnice in druge vojaške objekte ter posamezne enice po Sardiniji razmeščene vojske. Njegova posebna naloga pa je bila pripraviti vse potrebno za morebitne nove obrambne ukrepe, ki bi bili nujno potrebni, če bi prišlo do spora s Francijo. Ukrepi se bodo nanašali na boljšo organizacijo protiletalske obrambe in na zaščito luk pred francoskimi letali in vojnimi ladjami.

Demonstracije v Rimu

Rim, 6. dec. o. V Rimu so bile davi hude demonstracije proti Franciji. Več sto studentov je pred francoskim poslanštvom insceniralo nove manifestacije za Italijane v Tunisu in za Korkizo. Policija je močno zastražila vse dohode v poslanštvo. Studente so se nato odpravili na Beneški trg, nazadnje pa še pred glavno tajništvo fashiistične stranke. Generalni tajnik in minister Starace je imel ob tej priliki daljši govor.

Izgredi v Tunisu

Rim, 6. dec. o. Italijanski listi objavljajo danes nove podrobne informacije o zadnjih demonstracijah proti Italijanom v Tunisu. Demonstranti so opustošili urad tujkoprometne ustanove CIT, pobili šipe v izlozih agencije paroplovne družbe »Tirénia« ter napadli uradno in oglasni oddelek italijanskega lista »Unione«. Med napadenimi Italijani je bilo več uglednih ljudi, ki jih je bilo nekaj ranjenih. Po zatrjevanju italijanskih listov arabsko prebivalstvo pri teh demonstracijah ni sodelovalo. Italijanski konzul v Tunisu je zaradi teh dogodkov protestiral pri francoskem prezidentu.

Presenečenje nad Chamberlainovo izjavo

Rim, 6. dec. a. (Havas). Chamberlainova izjava v spodnji zbornici o stališču angleške vlade glede italijanskih zahtev v zapadnem delu Sredozemskega morja, je izkazala precejšnje presenečenje v rimskih krogih. Listi vsekakor niso pričakovali, da

mizmom. Vsekakor je treba ugotoviti, prvi »Petit Parisien«, da sprito te deklaracije sedaj nepričakovani napadi med obema državama ne bodo mogoči. Pred vsako vojno se bodo morala vršiti pogajanja. Z vojno bo lahko računati na določen rok b spoznanju, da pogajanja ne bodo uspešna. Važno je, da je po svetovni vojni sedaj prvič prišel v Pariz odgovorni nemški minister, da je bila tudi prvič po vojni sklenjena med Nemčijo in Francijo posebna bilateralna pogodba, vendar pa deklaracija vojne med Francijo in Nemčijo še ne izključuje. »Epoque« naglašata, da se Francozi tudi sprito te deklaracije ne smejo predajati iluzijam in da se morajo tudi v bodoče pospešeno oboroževati. Izmed nestrarskih listov pozdravlja le »Figaro« deklaracijo z nedeljenimi čustvi. List ugotavlja, da je sedaj po svojih prijateljskih Veliki Britaniji, Poljski in Jugoslaviji tudi Francija uredila osnovna načela za razvoj svojih odnosov z Nemčijo.

Odmev v nemškem tisku

Berlin, 6. dec. a. Diplomatski urednik »Berliner Börsenzeitung« piše o Ribbentropovem obisku v Parizu med drugim:

Ribbentrop pozna Francijo in njene probleme ter je realen politik in državnik, čigar ime je tesno vezano z nemško-italijansko politiko in prav tako z drugimi osnovnimi elementi nemške zunanje politike v trikutu Berlin-Rim-Tokio. Sedaj je v Parizu prevzel nalogo, katere rešitev je skladna tudi s Hitlerjevim mišljenjem, kakor jo je že večkrat formuliral ter spravil v sklad z željami nemškega in francoskega ljudstva. Oba naroda bosta imela mnogo koristi od dobrih sosednih odnosov, ter vesta, da se bo na ta način postavil temelj za pomirjenje Evrope in za utrditev splošnega miru. Nemčija je letos končala svoj posel in dosegla zedinjenje svojega naroda in ozemlja. Zato pozdravlja vsak dober znak pomirjivega duha v Franciji. Nemčija ve, kako močan je duh tradicije v Franciji in kolikšna je njegova moralna sila. Ve tudi, kako hkrati in nepristransko je morala biti Francija, da je zaključila staro poglavje in začela pisati nove strani zgodovine.

Rezerviranost v Londonu

London, 6. dec. a. (DNB). Londonski politični krogi so precej rezervirani pri tolmačenju stvarnega političnega pomena nemško-francoske deklaracije, pripominjajo pa, da se z njo začneja nova doba po težkih razmerah, ki so trajale več kakor stoletje med Nemčijo in Francijo. Glavno zanimanje je sedaj osredotočeno na vprašanje, kakšne posledice bo imel nemško-francoski sporazum.

bo Velika Britanija smatrala irendentistične demonstracije kot napad na italijansko-angleški sporazum. Ko se je začela kampanja italijanskega tiska, so politični krogi splošno mislili, da Velika Britanija na noben način ne bo hotela kompromitirati zblizanja z Rimom in da v nobenem primeru ne bo posredovala v vprašanju, ki je sedaj na dnevnem redu. V rimskem tisku je sedaj nastal precejšen preobrat. Sedaj ne govore več toliko o italijanskih zahtevah kakor o pisanju francoskih listov, ki se bavijo z irendentističnimi manifestacijami v italijanskem parlamentu. Listi hočejo prepričati javnost, da je odgovor francoskega tiska izumetničen in preračunan glede na preusmeritev francoskega javnega mnenja.

Savojski za Francijo

Pariz, 6. dec. a. Zveza savojskih društev iz Pariza in tujine je sprejela soglasno resolucijo, ki poudarja, da se je Savoja svobodno s plebiscitom odločila za Francijo. Vsi Savojski pozdravljajo s spoštovanjem kralja Italije in cesarja Abesinije kot poglavarja savojske vladarske družine, vendar pa so Savojski proti sedanjim italijanskim teritorialnim zahtevam.

Sklicanje francoske zbornice

Pariz, 6. dec. h. Dopoldne se je pod predsedstvom prezidenta republike stal ministrski svet na seji, ki je bila v glavnem posvečena francosko-nemški deklaraciji. Zaradi podpisa te deklaracije so stopili v ozadje vsi notranje politični dogodki. Na seji je predsednik republike na predlog ministrskega predsednika podpisal ukaz, s katerim je sklicano zasedanje poslanske zbornice za četrtek 8. t. m. Zbornica bo najprej razpravljala o interpelacijah glede splošne politike vlade, nato pa se bo takoj pričela razprava o proračunu, ki ga želi Daladier spraviti do konca meseca pod streho, da bi se ne bilo treba zatekati k dvanajstinam. Stavkovni val je danes popolnoma prenehal in so se delavci povsod vrnili na delo.

Francoski vojaški izdatki

Pariz, 6. dec. a. Včeraj je finančni odbor parlamenta razpravljajal o proračunu vojnega ministrstva in proračunu za obrambo prekomorskih posesti. Uradno poročilo pravi, da je vojno ministrstvo zahtevalo kredit 5.790.096.000 frankov. Za obrambo prekomorskih posesti je namenjen 1.857 milijonov frankov. Fond za investicije znaša 10.552 milijonov, tako da so skupni izdatki povečani na 18.205 milijonov frankov. Za pasivno obrambo domovine je namenjenih 820 milijonov frankov.

Domače vesti

* Nemško odlikovanje Hrvoja Macanovića. Nemški državni kancelar in vodja Adolf Hitler je odlikoval zagrebskega novinarja g. Hrvoja Macanovića, znanega sokolskega in sportskega delavca, z zaslužnim križcem reda nemškega orla 2. stopnje. Nemški generalni konzul v Zagrebu dr. Alfred Freundt je izročil g. Macanoviću visoko odlikovanje.

* Predavanje prof. Radojčića v Beogradu. Na Kolarčevem ljudskem veselešču v Beogradu je sredi predaval ljubljanski veseleščki profesor dr. Nikola Radojčić o uredbi stare srbske države. Predavanje je poslušalo mnogo ljudi. Vse je prireditev lepo uspelo.

* Stitideset let od odkritja radiuma. Mednarodne zdravniške organizacije prirejajo že nekaj let mednarodni medicinski teden za pobjanje raka in je bil nedavno v Parizu kongres vseh zdravnikov in znanstvenikov, ki se bavijo s proučevanjem te nevarne bolezni. V internacionalni uniji za pobjanje raka je bilo na tem kongresu zastopanih 44 držav in se je kongresu udeležil kot delegat Jugoslavije šef zavoda za radium-terapijo v Zagrebu in docent zagrebske medicinske fakultete dr. Juraj Körber. Na kongresu v Parizu so predavali tudi trije znanstveniki, ki so bili deležni Nobile nagrade. Kongres je dal mnogo pobud za pobjanje nevarne bolezni — raka. Sklenjeno je bilo, naj se v posameznih državah se letos ali pa v začetku prihodnjega leta prouči 40letnica odkritja radiuma. Prvi mednarodni kongres za pobjanje raka je bil leta 1933. v Madridu in se ga je udeležilo 675 delegatov iz 42 držav, kar je najboljši dokaz velikega pomena mednarodne organizacije, ki vodi borbo proti hudi socialni bolezni.

* Organizacija izleta v Ameriko. Prihodnje leto 30. aprila bodo v New Yorku otvorili svetovno razstavo, ki bo prikazala vse panoge modernega gospodarstva in tudi perspektive bodočnosti. Razstava bo imela naziv »Graditev novega sveta«. Za razstavo je že vse pripravljeno in se računa, da jo bo obiskalo okrog 50 milijonov ljudi iz vseh delov sveta. V Novem Sadu je turistično društvo »Fruška gora« v zvezi s podružnico »Putnika« že zdaj začelo z reklamno, ki vabi k udeležbi svetovne razstave v Ameriki. Društvo je dobilo od nekega nemškega brodarstva družna ugodne ponudbe, po kateri bi iznašali stroški za potovanje od Hamburga v New York in nazaj 14.000 din. V to ceno so vračunani vsi stroški enomesečnega bivanja na potovanju in med obiskom razstave. Udeleženci izleta bi morali doplačati samo stroške svojega potovanja do Hamburga in nazaj.

Biljeti z originalnimi fotografijami za božično in novoletna voščila na željo fotografije tudi na izbiro priporoča

M. TIČAR — Ljubljana
Lastni fotoateljé.

* Kupite Ciri Metodove razglednice, ker s tem podpirate slovensko šolsko društvo.

* Razmerje med srednješkolskimi učenci in učenkami. Predvorna srednja šola je poznala učenke le kot privatistke ali pa kot hospitantke. Le 6 razredni mestni licej v Ljubljani je bila samostojna ženska srednja šola. Poleg te šole je bil obisk učenk na drž. gimnazijah minimalen. Na 10.000 prebivalcev dravske banovine je prišlo tedaj 42 srednješolcev in sicer 40 dečkov in 2 deklice. V šolskem letu 1937/38 sta pa prišla na istem ozemlju na 10.000 prebivalcev 102 srednješolca in sicer 61 učenec in 41 deklica. Ogromen porast ženske srednješolske mladine! V proračunskem letu 1938/39 slovenske gimnazije veljajo državo 12.500.000 din, banovino 2.900.000, mestno občino Ljubljano nad 1 milijon in privatne zavode 2½ milijona, skupaj tedaj 19 milijonov dinarjev.

* Za novo poslopje geofizičnega zavoda v Zagrebu. Geofizični zavod na Griču v Zagrebu je bil ustanovljen leta 1861. V mesecu decembru in bo imel tako v nekaj letih že za seboj 80 let delovanja. Znanstveni krogi v Zagrebu že zdaj mislijo na ta jubilej in na merodajna mesta so poslali spomenico, da bi se do takrat zgradilo za zavod tudi novo moderno poslopje. Spomenica je bila te dni odposlana in pri prosvetnem ministru so jo prejeli, da jo bodo po možnosti upoštevali. Zavod je sprva deloval kot meteorološka postaja. Prvi vodja zavoda je bil profesor fizike Franjo Stožir. Že leta 1901 je bil zavod centrala vseh meteoroloških postaj Hrvatske in Slavonije. Leta 1921 so zavod popolnoma reorganizirali in od takrat je njegov vodja dr. Škreb. Zavod ima 13 uslužbencev, med njimi je 7 strokovnjakov z visokošolsko izobrazbo. Prostori zavoda so že davno postali pretemi in zdaj iščejo za novo poslopje primerno zemljišče nekje na periferiji mesta.

Ferijalni savez
podružnica I. drž. realne gimnazije

Akademija s plesom
8. decembra ob 17. v Trgovskem domu
A. DAMICEV J. A. Z.

* Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca novembra: I. Podružnice: Dol. Lendava 200 din; Novo mesto 50 din; Kamnik 3. 340 din; St. Ilj v Slov. gor. 150 din; Kamnica 180 din; Trbovlje 150 din; Lokavec 450 din; Jesenice 843 din; St. Pavel pri Prebodu 200 din; Ribnica, m. 446,50 din; Ribnica, ž. 455 din; St. Rupert 30 din; Celje m. 640 din; Bičelsko 198 din; Slov. Bistrica 2.292 din; Bled 511 din; Ljubljana, šentp. 2.128 din; Ljubljana, šentpetrška m. 760 din; Ljubljana, mestna 2. 714 din; Ljubljana, Moste 700 din; Ljubljana, I. ljub. m. 24 din; Beograd 150 din; Združenje ljubljanske podružnice, zbirka za božičnice 11 tisoč 819,50 din; II. CM obr. škjad, šentp. ženska podružnica v proslavo 80 letnice časnega predsednika g. Viktorja Rohmana 900 din; III. Nabiralniki: dr. Juro Hrašovec, Celje 50 din; podružnica Gor. Radgona 180,25 din; IV. Razni prispevki: Ivan in Maks Domicelj, Rakek, 200 din; neimenovan 100 din; Pipa Arko, Zagreb, 100 din; M. Česnik, Ljubljana 100 din; L. Boecio, Gor. Radgona, 300 din; dr. F. Šter, Doherna, 100 din; A. Vodnik, Ljubljana, 100 din; Stevo Šink, škofja Loka, 100 din; M. Hedžet, Ljubljana, 100 din; K. Gregorič, Ljubljana, 100 din; R. Torky, Ljubljana, 100 din; Iv. Umek, Domžale, 100 din; neka posojilnica 100 din; I. Klemenc, Ljubljana, 200 din; A. Regl, Ljubljana, 170 din; J. Zupančič, Ljubljana, 130 din; I. Rozman, Ljubljana, 70 din; L. Markelj, Ljubljana, 150 din; A. Potonik, Ljubljana, 400 din — skupaj 27.287,75 dinarjev.

* Na rednem obnem JAD Triglava v Zagrebu dne 19. novembra je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik vet. Majcen Aleksander, podpredsednik agr. Balberjeva Vilma, tajnika farm. Vrabčičeva Olga in med. Morel Marjan, knjižničarja vet. Baš Uroš, in tehn. Mirmik Mirko, blaginik med. Kveder Miran, govedar vet. Zlajpah Franc, arhivar vet. Bernot Franc, odbornik med. Železnikar Vinko, revizorji: med. Mravljak Dušan, med. Salamon Branko, in med. Jamske Pavel, frazodišče: vet. Serbec Stojan, jur. Kadunc Rastislav in med. Kmet Janez.

* Ponarejen med so prodajali. V Somboru so odkrili afero, ki je velika senzacija za vso Bačko. Zapri so razpečevalce ponarejenega medu, v katerem so kemiki izsledili tudi strupene primese. V afero je zapleten tudi eden izmed somborskih veletrgovcev. Ponarejen med so prodajali v Somboru, Subotici in drugih krajih že precej časa in neki trgovci so dali na lastne stroške med, ki jim je delal veliko konkurenco zaradi nizke cene, preiskati. Ko je preiskava ugotovila potvorbo in strupene primese, je bila zadeva prijavljena sodišču.

* Nemšvadna pojedina v Kosovski Mitrovič. Trgovcu Ibrahimu Bejtulahoviću je usoda naklonila lepo premoženje, v zakon je dobil izvoljenko svojega srca, samopotmica ni bilo. Čakal je nanj skoraj 20 let in, ko se mu je zdaj rodil sin, je napravil veliko gostijo. Povabil je znane in neznane ljudi in na gostijo so konzumirali 280 litrov močnega žganja, popili so 3.800 porcij čaja, dobro pomešanega z žganjem, ki pa ni vsteto in prej navedene veliko količino, ter pojedli sto pladnjev potic. Pri tej gostiji je gostitelj samo za cigarete in tobak plačal 2.000 din. Njegovega veselja pa so bili na poseben način ki služi pri njem že od začetka trgovine, ki služi pri njem že od začetka trgovine, pa je dal za nagrado 70.000 din.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Danes premiera!

Tango noturno
Dolci negri
Albrecht Schoenhals
Ob 16., 19 in 21. uri
Rezervirajte si vstopnice!
Danes ob 14.30 na splošno željo zadnjič
MAČJA BRV
po globoko znižanih cenah.

* Po odkritju ponevebe požar v poslopju davčne uprave. Oni dan je prišel od sarajevske finančne direkcije v Ub in inspektor, da bi napravil revizijo v uradu davčne uprave, katero je vodil že kakih 20 let uradnik Dragiša Radović. Mož je imel v Ubu mnogo prijateljev, a tudi lepo število nasprotnikov, ki so večkrat poročali višji oblasti, da njegovo poslovanje ni v redu. Tokrat so ovdaje navajale precej točne številke in postavke, po katerih sodeč naj bi bil v blagajni ubske davkarje primanjkljaj kakih 50.000 din. Ko inspektor še ni končal svoje revizije, je v poslopju izbruhnil požar, ki je uničil s pohištvo vred tudi mnogo spisov. Sefa Radovića in njegovega slugo so zapri.

DANES OB 20. „Uspavanka“
poje Gigli in „19 letna“ —
Kino Moste

* Razprava zaradi dveh umorov in požiga pri Glini pred petrinjskim okrožnim sodiščem bo končana šele okrog 16. t. m. Kakor znano, so razpravo za nekaj dni odgodili, da bi ji lahko prisostvovala obožena polsestra glavnega oboževalca trgovca Djakovca, ki je baš takrat, ko je bila pred enim mesecem razprava razpisana, v ječi rodila otroka, ki je domnevno sin njenega polbrata trgovca Djakovca. Ta je oboževan, da je nameraval umoriti tudi moža svoje polsestre, kmeta Mrdjenovića. Razprava je bila v zadnjih dneh nekajkrat tajna, ker so razpravljali o oboževalcih oboževalca trgovca Djakovca in njegove polsestre Marije. Marijin mož je na razpravi že nastopil kot priča, ter z vso oboževalci zanimal očetovstvo v ječi rojenega otroka. Izpovedal je, da ga je žena trikrat za dalje časa zapustila in da je ves ta čas živel pri svojem polbratu Djakovcu. Citateljem bo še v spominu iz obširnih opisov razprave o tem groznem zločinu, da je med raznim dokaznim materialom tudi težak železen lonec, s katerim je ubijalec, preden je hišo zažgal, pobil na tla ali pa morda tudi usmrtil nesrečno Djakovčevico ženo Milko. Na pogorišču so našli v trgovskem lokalu na zgornjem trupu nesrečne trgovčeve žene lonec, ki je bil nesrečni žrtvi zabiti v glavo in so se ga držali ostanki lobanje. Lonec so zdaj poslali na pregled v zagrebško kliniko in zdaj pričakujejo poročilo strokovnjakov.

SNEŽKE
din 69
pri ANT. KRISPER, Mestni trg 26

Manikire, česalne in potovalne garniture. Okusna izbira v parfumeriji »NADA«, Frančiškanska ulica, Ljubljana.

MONUMENTALNO ZGODOVINSKO FILMSKO DELO »PADEC KARTAGINE«
SCIPIO AFRIŠKI
Najboljši italijanski umetniki, nad 20.000 statistik, 400 slonov, konjenikov i. t. d. z ogromnimi sredstvi, razkošjem izdelani

PREDSTAVE ob 16., 19., in 21. uri!
KINO UNION
Tel. 22-21

17. Ljubljane

u— Otvoritev obnovljene in nove proge električne cestne železnice na Rakovnik. Danes ob 14. bo komisijki obhod in ogled obnovljene dolenske proge in nove proge električne cestne železnice na Rakovnik. Ob 16. bo pa izpred mestnega magistrata odšel poseben voz s povabljenimi gosti k slovesni otvoritvi in blagoslovitvi proge na Rakovnik. Prebivalstvo dolenske strani našega mesta pripravlja sprejem.

u— Drž. konservatorij v Ljubljani bo imel sredi meseca decembra dve interni eno javno produkcijo. Prva interna produkcija bo v soboto 10. t. m. v proslavo obletnice Cankarjeve smrti. Nastopi oddelek prof. Šesta. V petek 16. decembra bo interna produkcija v proslavo 60 letnice skladatelja Antona Lajovca. Obe interni produkciji bosta v Hubadovi dvorani, začetek ob 17. uri. Javna produkcija pa bo v ponedeljek 19. decembra ob 18.15 v veliki Filharmonični dvorani v proslavo 20 letnice obstoja kraljevine Jugoslavije. Natančni spored javimo.

u— Angloslovensko društvo v Ljubljani sporoča svojim članom, da se bo današnjega družabnega večera udeležil tudi g. Stephen Clissold, B. Y. iz Oxforda, ki bo tudi predaval o britanskem radiu (BBC). Odbor vabi člane k obilni udeležbi.

u— Drevo predavanje Angele Vodetove: O vzgoji otrokovega značaja na ženski gimnaziji Bleiweisova cesta ob 20. uri.

u— Smučarski klub Ljubljana priredi letos zopet svoj tradicionalni Miklavžev večer v stekleni dvorani restavracije Unio, danes 7. t. m. Klub praznuje letos 10 letnico obstoja, zato bo prireditev vsestransko pestra, posebno z ozirom na bogat spored, odlične so nastope in originalno dekoracijo. Vsem članom in prijateljem kluba, ki se hočejo ta večer res od srca nasmejati in dobro zabavati priporočamo, da si današnji večer rezervirajo za to prireditev. Eventuelni dobiček je namenjen v fond za enotno in kompletno opremo tekmovalne ekipe.

u— Himen. Preteklo soboto sta se poročila v šentpetrski cerkvi g. Franc Brinar, diplomirani živnozdravnik in Apahar pri Gornji Radgani in g. magistra farmacije Majda Skaberna, hčerka g. inž. Viktorja Skaberneta, načelnika tehnične oddelka banske uprave v Ljubljani.

u— Društvo slepih je darovala g. Olga Vodopivec, učiteljica na Zaplani pri Vrhniki, v počastitev spomina pokoj. nadučitelja g. Mihaela Vrbica 100 din.

u— Društvo »Tabor« v Ljubljani, Drevo ob 20. bo predaval v društveni dvorani v Nunski ulici št. 3/I. g. Vekoslav Bučar o zadnjem manjšinskem kongresu v Stockholmu. Podal bo izprno poročilo o poteku kongresa, ki mu je sledil od blizu ter nam na podlagi svojih opazovanj in ugotovitev prikazal sončne in senčne strani poretve in zamotnega manjšinskega problema. Vabimo člane in prijatelje društva, da se v čim večjem številu udeležijo aktualnega in zanimivega predavanja. Odbor.

u— Tango noturno. Najnovejši film slavne pole Negri v kinu »Sloga« bo pravkar kot nekda »Mazurka« z isto umetniško deležen vseobsegajo priznanja in občudovanja ljubiteljev lepih filmov. Ta film, ki predstavlja pravico simfoniji ljubezni, in hrepenenja, je film, ki bo šel gledalcem prav do srca. Napeta in pretresljiva vsebina nam predstavlja slavno pevko v svojem sijaju, pa tudi v vsej bedi. Večerni tango-pesem tihega odrekanja in hrepenenja, spaja dvoje src v žarki ljubezni in vse je predočeno s tako naravno pretresljivostjo, kakršno more predstavljati zgolj umetnika velikega kova in formata kakor je edinstvena Pola Negri. Film »Tango noturno« je v Beogradu in Zagrebu že ogromen uspeh in tudi ljubljanska publika bo z zanimanjem in navdušenjem gledala veliko umetnico v najnovejšem filmu, ki bo od danes naprej na sporedu v kinu »Sloga«.

u— Državna šolska poliklinika priredi v primeru daljših božičnih počitnic v svojem počitniškem domu na Rakitni zimsko letovanje v zvezi s smučskim tečajem za mladino v starosti od 7. do 17. leta. Prošnje za znižana in brezplačna mesta srednješolcev je treba vložiti do 15. t. m. na državni šolski polikliniki v Ljubljani. Askerčeva cesta, kjer se dobe tudi vsa nadaljnja pojasnila.

u— Vdova Rošinka je kmečka komedija, polna veselih prizorov ter je na šentjakobskem odru imela popoln uspeh. Poslednja uprizoritev te komedije bo jutri popoldne ob 15.15. Kdor si še ni ogledal te komedije, naj ne zamudi priložnosti! Dnevna blagajna bo odprta na dan predstave ob 10. do 12. in eno uro pred pričetkom predstave.

u— Dela na žalah naglo napredujejo in je vzhodno poslopje z monumentalnim stebriščem in upravnim poslopjem že pod streho, oddana so pa tudi že zidarska in težaška dela za deset kapel z veliko molitnico. Oddana so tudi že dela za ureditev potov in nasadov, kupljene so cipele in gabri za žive meje, da mestna vrtarinja ves vrh umrlih še letos zasedi in okraši, da bodo prihodnje leto ob otvoritvi vse žale v zelenju in cvetju. Oddana so nadalje dela za novo uradno poslopje mestnega pogrebnege zavoda z garažami in delavnicami, ker se pogrebni zavod preseli na žale, sredi mesta pa odpre poslovalnico za naročanje pogrebov, zidarska in težaška dela je prevzela stavbna tvrdka Emilia Tomazič, razpisana so pa tudi umetno kamnoseška, tesarska, mizarska in druga dela, da bomo prihodnje leto svoje drage rajne že hodili kripti na žale. Javljajo se tudi že interese za kapele, da bi pod njimi zgradili grobnice ter tako zavarovali svojim dragim miren počitek za vse čase in ohranili ime svoje družine v lepem spominu za dolga stoletja. Delavci so prišli s planiranjem vsega velikega prostora in s pripravi za zidanje in sajenje.

u— Mestno zdravniško dežurno službo vrši od danes ob 20. ure do petka do 8. ure jutraj mestni zdravnik dr. Marjan Ahčin, stanujoč v Korytkovi ul. št. 13, telefon št. 36—24.

u— Gospodine že vedo, da je vsako sredo, ako je suho vreme, postavljena na trgu pred Vodnikom stojnica mestnega socialnega urada, kjer sprejema urad obleko, perilo, obutev in posteljino. Ako bodo občani sodelovali z občino, bo mogoče mnogo bede odpraviti. Občina izda za obleko in obutev siromakov okoli 150.000 din iz svojih rednih dohodkov. Vsakdo ve, da si družine najtežje nabavljajo obleko in obutev, zato si more predstavljati, da je to vprašanje za reveže še težje. Kakšno dobro delo store zato občani, ako darujejo za reveže staro obleko, perilo in obutev! Socialni urad potrebuje zlasti moške obleke in perilo, ter vabi dobrosrčne občane, da pošljejo dosti tega blaga ob sredah pred Vodnika.

u— Vprašanje javnih stranišč v Ljubljani je res že skrajno pereče ter je bila utemeljena tudi pritožba zaradi stranišč ob šentpetrskem mostu na Ambroževem trgu, ki smo jo pred kratkim objavili v našem listu. Dobili smo naslednje pojasnilo. Nedostatkov se popolnoma zaveda tudi mestna uprava in je že avgusta meseca mestni tehnični odbor soglasno sklenil obširen program za zgradbo velikih modernih javnih stranišč na najvažnejših prostorskih mestih, hkrati pa tudi za zamenjavo sedanjih stranišč z novimi, boljšimi stavbami. Še letošno zimo zgradi mestna občina na Masarykovi cesti pred glavnim kolodvorom vsem zahtevam odgovarjajoče podzemsko stranišče, nad njim pa pokrito in od treh strani s steklenimi stenami zavarovano čakalnico s trafiko in prodajalnicami časopisov. Sireha bo dolga 36 m in 4 m široka, nekoliko krajši bodo pa podzemski prostori s stopnišči, prostorom za nadzorstvo ter s tremi ženskimi in 2 moškimi klozetoma in pisuarji. Dela bodo v kratkem razpisana. Vsa dela so preračunjena na okroglih 200.000 din. Prihodnje leto pride na vrsto poslopje ob vhodu v Tivoli s stranišči, čuvajnico in trafiko, nadalje pa stranišče s čakalnico pri Sv. Križu, podzemsko stranišče na Ajdovščini, stranišča ob Celovški cesti in Zvezdi ter 5 javnih pisuarjev, med njimi seveda tudi pisuar na Ambroževem trgu, ki je povod večkratnim pritožbam, ter bo tudi njegova usoda odločena v najkrajšem času.

u— Kaj vse so ljudje izgubili in našli v novembru. Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije, navaja med drugim: trije stotaki v kuverti, dva stotaka zavita v papir, listnica s 300 din in delavsko knjigo Jakoba Samardžića, listnica z 250 din ter univerzitetno legitimacijo, črna denarnica z 270 din in v voznim listkom od Rakeka do Kranja, rjava denarnica s 750 din, še ena rjava denarnica s 468 din, okrogla denarnica s 600 din, zlati uhani, cela vrsta damskih ur, zapestnice, medaljoni, doze, pes bernardinec in sedem zastavnih listkov. Najdenih je bilo več stotakov in denarnic, naočniki, stara aktovkova 50 kg koruznega zdroba in pes doberman rjave barve, vmes pa še razen drobšč, med drugim damske hlače. V železnih vozovih so seveda našli kar 33 dežnikov, 13 klobukov, 5 čepic, 3 palice, copate, jopice, majhne vsote denarja, kakšen fotoapar, šolsko knjigo, zavitek starega perila ter torbico z igračkami in toaletnimi potrebščinami. Kdor je kaj izgubil ali našel, bo dobil informacije na policiji.

u— Plesni tečaj TKD Atene za deklice se vrši v sredah v licejski telodavnici od pol 19. do pol 20. Vpisovanje isti čas.

Iz Celja

u— Pasji kontumac v Celju. Mestno poglavarstvo v Celju razglašja, da je bila v Levcu, občina Petrovče, ugotovljena pasja steklina. Odrejeni so naslednji varnostni ukrepi: Pse, ki še niso bili prijavljeni v tem letu, je treba prijaviti najkasneje do 15. decembra. Psi, ki niso varno priklenjeni, morajo imeti nagobčnike, ali pa se morajo voditi na vrvice. Izjeme so dopustne le za lovške pse na lovu. Prepovedano je voditi pse v javne lokale. Vsak primer sumljivega obolenja psov in mačk je treba nemudoma javiti veterinarskemu referentu pri mestnem poglavarstvu. Ta naredba stopi v veljavo v četrtek 8. t. m., prekrški se bodo kaznovali.

RAZSTAVLJAMO
ZA VAŠ DOM:
PREPROGE
ZAVESE
TAPETNO BLAGO
LINOLEJ
TEKACE
ITD.
V ČETRTEK 8. t. m.
VES DAN
RAZSTAVA V VSEH PROSTORIH
NAŠE TRGOVINE!
OGLEJTE SI TO BOŽIČNO!
ZALOGO
MANUFAKTURA
SOUVAN
F. KS. **SOUVAN**
MESTNI TRG 24.

* Nedeljske železniške karte za jutrišnji praznik. Za praznik 8. t. m. veljajo izjemoma za vožnjo po železnih nedeljske povratne karte od vseh postaj ljubljanske direkcije do Ljubljane in ravno tako do postaj ob novi železniški progi Sevnica—Tržišče, ki bo jutri otvorjena. Karte veljajo za vožnjo tja od danes opoldne do jutri zvečer, za vožnjo nazaj pa od jutri zjutraj do petka opoldne. — Na progi Kamnik—Ljubljana vozi jutri tudi vlak, ki vozi drugače samo ob delavnikih in ki odhaja iz Kamnika ob 6.36.

V zastarelih slučajih zapeke spremljanih po hemoroidih in oteklinah je naravna »Franz-Josefova« grenčica užita tudi v malih količinah pravi blagoslov. »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogi rcr S. št. 15. 485-55

* Promoviran je bil z odličnim uspehom na beneški visoki šoli politično-konzularnih ved g. Stanko Vuk iz Mirne pri Gorici. Mlademu doktorju, katerega ime pogosto srečujemo v naših literarnih listih, iskreno čestitamo!

DAMSKI ČESALNI SALON
GIJUD ALEKSANDER
KONGRESNI TRG 6
bo na praznik 8. XII. dopoldne odprt.

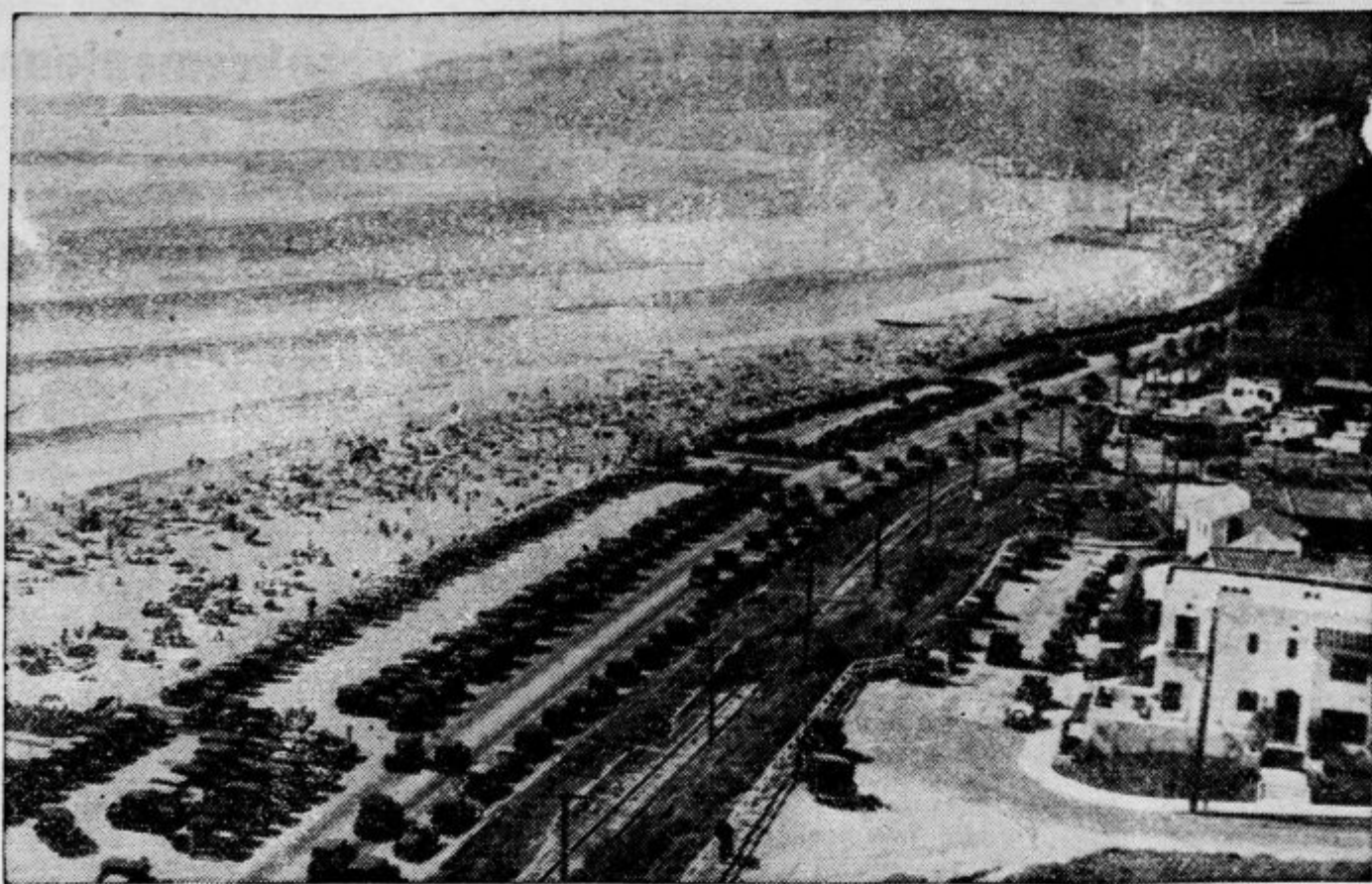
* Jubilej pravoslavne cerkve v Srbobranu. V prihodnjih dneh bo stara srbska pravoslavna cerkev v Srbobranu slavila svojo 130letnico. Zgrajena je bila leta 1808. in v revolucionarnih dneh leta 1848. je bila tarča za madžarske topove. V njeh zidovih je še zdaj več topovskih krogel. Starodavno svetišče ima več spominskih plošč, med katerimi je najvažnejša ona, ki je bila poklonjena od srbskega prebivalstva vukovarske občine. Pred leti so vzdajali tudi ploščo, na kateri so imena vseh občanov, ki so izgubili življenje v borbah za osvobodjenje in uedinjenje.

OVEN milo
Ponos Slovenk
je čisto in duhteče perilo
Perite z »Oven« terpentini
novim milom in zadovoljni
boste! Domač izdelek!

* Velika požrtvovalnost zdravnika. V bolnišnici v Pančevu imajo pravi velike požrtvovalnosti zdravnika. Neko vaščan, ki je prišla v bolnišnico brez vseh sredstev, je pred dnevi operiral zdravnik dr. Milan Djurišić. Operacija je uspela, bolnica pa je tako oslabela, da je bila nujno potrebna transfuzija krvi. Ker primerne krvodajalca niso mogli najti, je prevzel njegovo vlogo sam operater dr. Djurišić. Pacientka je zdaj na poti popolnega okrevanja.

Gozdni požar v Ameriki

Pogled na peščino v Santi Monici (Kalifornija), kjer je ogenj uničil velike gozdne nasade pri San Bernardinu

Ohranitev prožnosti duha

Važno je, da se človek sam nikoli ne izključi iz življenja

Sredi preteklega stoletja so kakor v moderni dobi mnogo razmišljali o tem, kako bi človeško življenje podaljšali. Takrat je v tedanjih časih zelo znan zdravnik, sir Herman Waber v Londonu, navedel v nekem svojem predavanju vrsto nenavadnih bolniških zgod, ki naj bi podprle njegova naziranja o podaljševanju človeškega življenja.

Neki njegov prijatelj, mož z veliko energijo in razumnostjo, vodja velike bolnišnice, je postal v starih letih nenadno brezbrizen za svoje delo. Telesno je začel pešati, srce mu je utripalo slabotno in nerodno, obraz se mu je postaral, oči so se mu neprenehoma solzile in sploh se je pokazala cela vrsta neprijetnih starostnih znakov. Na zadnje je resno obolel. Noge so mu etekle in dobil je vnetje rebrne mrene.

Tedaj so hoteli odpraviti razne uredbe, ki jih je bil v bolnišnici sam ustvaril in vodil. To ga je silno razburilo. Začel je dik-

tirati pisma in tudi sam pisati. Skliceval je na konferenco, da bi svoje delo rešil in to mu je končno tudi uspelo. Od tedaj se je njegovo stanje na čudežen način boljšalo. Vnetje rebrne mrene in otekanje nog sta izginila, oči in ustnice so postale spet sveže, vrnile so se mu tudi prejšnje inteligentne in energične poteze v obrazu.

Za starejše ljudi so posledki iz te zgodbe, kakor tudi iz drugih, ki jih je navedel Weber, važen migljaj, kako naj si uredijo svoje življenje v starih letih. Možgansko delo in veselje nad uspehom sta starajočega se zdravniku na nepričakovan način ozdravila. Učinek uspeha in veselja je čudovit, je dejal sir Weber. To kaže, kakšen velik vpliv ima duševno stanje na ves organizem. Nasprotno stanje, žalost in razočaranje, povzroča seveda tudi nasprotni učinek. Najprvo zmoti delovanje notranjih organov, potem se pokažejo razne neprijetne zunanje spremembe in na koncu nastopi smrt.

Že stari Hufeland, pisec znamenite knjige o načinu, kako si ohranimo dolgo življenje, je bil istega mnenja, ko je zapisal svoj stavek: »Novi nameni, novi načrti in pobude morejo podaljšati življenje«. Dalje govori o tem, kako pričnejo mnogi v starosti graditi hiše, urejati vrtove, skratka z novimi življenjskimi nalogami in kako jim to dobro dě.

Moderna zdravniška znanost ve isto tako, da je mogoče sposobnost povečati z vajami, življenska sila pa se stopnjuje na isti način. Kdor samega sebe zapusti in samega sebe vrže med staro železo, temu je težko pomagati. Kdor pa poskrbi ob zaključku svojega poklicnega in poslovnega življenja za nove naloge, kdor si je za pozna leta pravočasno poskrbel za novo delo, lahko prične novo življenje z zavestjo, da je poskrbel samemu sebi za nov vir moči.

Nesreča

Gloucesterskega vojvode

Te dni se je ponesrečil Gloucesterski vojvoda, brat angleškega kralja, na lovu v Leicestershireu. Padel je s konja in si zlomil ključnico. Takoj so ga odnesli v bližnjo gozdarsko kočjo, kjer so ga za silo obvezali, potem pa so ga odpeljali v bolnišnico.

Mož v čeladi

Davis James Gullan iz Londona se je udeležil svetovne vojne in nosi odtlej že 22 let na svoji glavi čelado, s katero je bil pokrit v strelskem jarku na francoskem bojišču

Tretja poroka

žene bivšega francoskega finančnega ministra Klotza, ki je izustil krilatico: „Nemec bo plačal vse!“

Iz Pariza poročajo, da se je žena bivšega francoskega finančnega ministra Klotza po svoji nedavni drugi ločitvi v Avstraliji v tretji poroki.

Minister Klotz je bil tisti, ki so ga imenovali »očeta reparacijskih klavzul« in ki je storil v dobi, ko se je pripravljala podpis versailleske mirovne pogodbe, vse, da bi uničene francoske finance spravil v red. Nasprotniki so ga napadali, da bi bil mogoč iz premaganec še več iztisniti. Znana je njegova beseda, ki se je potem spremenila v krilatico, ki jo je izgovoril na eni izmed najbolj burnih sej francoskega parlamenta in ki so jo sprejeli z nepopisnim navdušenjem: »Nemec bo plačal vse, gospodje!« Po njegovem načrtu bi bili morali Nemci v 36 letih plačati 463 milijonov zlatih frankov odškodnine.

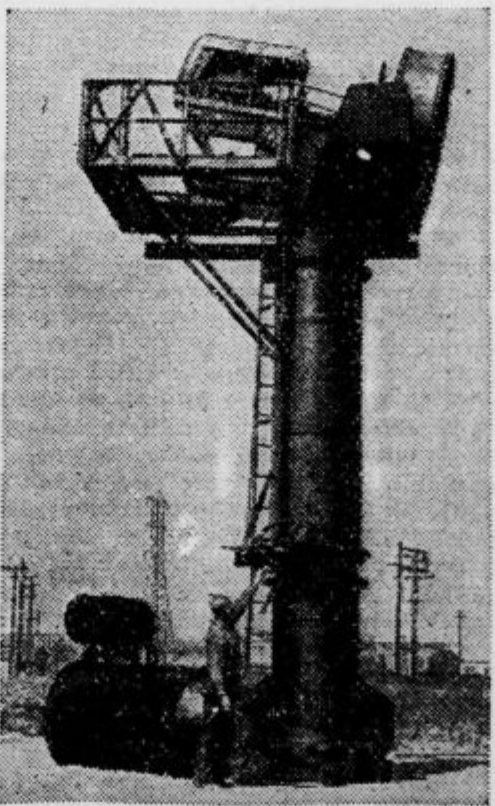
Največja občudovalka tega vedno do popolnosti elegantno oblečenega in nastopajočega moža je bila njegova dražestna, izobražena in duhovita žena. On je ni ljubil. Ljubil je samo njene milijone, velikansko imetje, ki ga je bila prinesla v zakon, za njenim hrbtom pa jo je varal s kopico prijateljic. Nešteto krat mu je pomagala iz zadreg, mnogo sto tisoč je žrtvovala za njegove dolgove, ki jih je delal v igri. Žrtvovala jih je molče, ker ni hotela, da bi se v javnosti razgalil in da bi bila njegova

kariera uničena. Ga. Klotzova pa je finanšala nevede tudi del razkošja nke ženske, ki ji je moža odtujevala. Toda nekega dne je zvedela za to damo in tedaj je denarni vir iz njenega bogastva usahnil. Klotz, ki je medtem padel z ministrskega stolca, je izgubil tudi ženo. Ločili so zakon po moževi krivdi.

Klotz je izgubil ministrski naslov, toda razpisnik je ostal. Tisoč so šli kakor pešak skozi njegove prste — samo da sedaj ni bilo nikogar, ki bi njegove dolge plačeval. To je šlo toliko časa, dokler ni bil prišel, da jih plača. In plačal jih je s 35 menicami, na katerih je bil ponarejeni podpis lastnika trdnice Geoffroy in sinovi. Za teh 35 menic, ki so predstavljale vrednost 1.900.000 frankov, so ga obsojili na dve leti ječe, država pa ga je pod nekimi pogoji pomilostila. V majhni opremljeni sobici je nato umrl zapučen in zlomljen.

Samo en človek ga je obiskal v dnevih njegove zapučenosti, biva njegova žena, sedaj ga. Reunoyeva, žena, ki jo je bil v srečnih dneh do dna razžalil in zavrgel. Nekoliko tednov po njenem zadnjem obisku je legel in ni več vstal. Edina ženska, ki je sledila njegovi krsti, je bila spet bivša ga. Klotzova.

Proti pozebi

Neki izumitelj v Los Angelesu je skonstruiral napravo, ki ščiti rastline proti mrazu in pozabi. Naprava meri v višino 30 čevljev in se kusi z oljem. En sam takšen aparat ščiti rastline pred mrazom na površini 4 ha

Policisti—vlomilci

Veliki gozdni požari pri Hollywoodu, o katerih je poročal tudi naš list, so se končali z nepričakovano senzacijo. Policisti, ki so imeli nalogo zaščititi zapuščene vile filmskih zvezdnikov in zvezdnic pred plenilci, so ujeli tri možakarje, ki so jih našli v neki vili.

Ugotovili so, da gre za policijskega seržanta Kennetha Subbarda in stražnika Zisnerja ter Powersa. Preiskava je dognala, da so bili ti trije možje iz zapuščenih vil odnesli vsakovrstne dragocenosti v vrednosti tisočev dolarjev. Vile je pozneje uničil požar, tako da so upali, da njihovim zločinom ne bodo prišli na sled.

Miš ustavila promet

Na zelo prometni cesti v Londonu se je ves promet ustavil za pet minut — zavoljo majhne miške. Miška je bežala pred mačko. Pred borzo je stal mešetar, ki je mirno čakal, da sporočijo nove tečaje.

Nenadno je začutil, da mu je skočila miš v hlačnico in mu začela plezati po nogi navzgor. Mož se je smrtno prestrašil. Začel je kričati in skakati po hodniku, kakor, da ga meče božjast. Seveda so se ljudje začudeno ustavili, menili so, da je mož znorel. Kmalu je bila cesta tako polna ljudi, da se je ves promet ustavil. Šele po petih minutah je mogel mešetar miš stresti iz hlačnice. In je ušla.

Poroke po telefonu niso dovoljene

Pametna prepoved v Ameriki

Med tem ko so še pred nekoliko desetletji žrtvovali za važni posel poroke po celi tedne in ni bilo slavnosti ter ceremonij ne konca ne kraja, je danes drugače. V Ameriki so v teh stvareh še posebno hitri in tam so prišli tako daleč, da ženin in nevesta sploh nista prihajala k poročniemu uradniku, temveč sta potrebne formalnosti opravljala kar po telefonu. Poroke po telefonu so bile posebno priljubljene v višjih krogih — toda sedaj jim je neko sidišče v Chicagu napravilo konec.

Zopet se je bilo zgodilo, da je poročnega uradnika ponotič bledelo brnenje telefonskega zvonca in zopet je šlo seveda za poroko na daljavo, kajti kdo bi drugače

moža zbuja iz najslajšega spanja v tako pozni uri. Ko je prislonil slušalko k ušesu, je zaslišal nervozno prošnjo mlade zaljubljenice dvojice, naj bi vzel njen sklep za takojšnjo poroko na znanje in izpolnil potrebne dokumente. Uradnik se je dal po kratkem oklevanju pregovoriti in tako sta si on in ona pred telefonom prisegla večno zvestobo in dve priči sta potrdili veljavnost te prisage. Uradnik je stvar nato vpisal v svoje knjige. Toda ta zakon vedarje ni držal. Nekoliko dni pozneje je sidišče pozvalo »novoporočence« k sebi ter jima odločno velelo, naj se kar brž poročita še enkrat, pa na pravi način, kajti njihuj poroka po telefonu ne velja. In morala sta tako storiti.

Doživljaj z medvedom na ledu

Kaj vse se lahko primeri v Ameriki...

Joy McKinnonova, ena izmed obeh sester, ki sta v pretekli zimi na drsalni turneji po Evropi zbujaali splošno občudovanje v svoji stroki, je med vežbanjem v Vancouveru doživela nevaren dogodek s pobesnelim medvedom.

Osemnajstletna sportnica se je vadila s svojo sestro Lovett na že zamrznjenem jezeru v bližini Vancouvera. Nenadno je planil iz obrežnega gozda velik medved in napadel Joy.

Dekle je zbežala proti sredini jezera, čeprav je vedela, da led tam še ni dovolj trden. Medved je planil za njo. Šele tedaj, ko je začel led nevarno pokati, je obstal, a Joy se je kakšnih dvajset metrov od nje nenadno vdrila skozi tanki led. Ta nepričakovani dogodek in pa Lovett, ki je neustrašeno pohitela sestri na pomoč, sta medveda prestrašila, da se je obrnil in odhlačil. Lovett pa je v nevarnosti za svoje življenje rešila sestro iz ledeno mrzle vode. Če bi bila Joy sama, bi se stvar končala tragično, kajti v bližini ni bilo nobenega drugega človeka.

Odlikovana fotografija

Na sedanji londonski razstavi fotografije je prejel prvo nagrado pesnetek, predstavljajoč špansko senorito v katalonski noši, napravljen v okolici Barcelone

Cesta iz Alžira v Kapsko mesto

Francija, Anglija in Belgija se bavijo že dolgo časa s cesto, ki naj bi vezala afriški sever z afriškim jugom in kolonije teh držav. Letošnji kongres za afriško turistiko v Costermannvillu v Belgijskem Kongu, je med drugim pripravil tudi načrt za to cesto in kakor poroča francoska poročevalna agentura, pojde cesta bržkone iz Alžira v Kapsko mesto. Staro zamisel ceste, ki bi vezala Egipt s Kapskim mestom, so opustili, ker bi bilo treba premagati hude geografske zapreke.

Naslednji kongres za afriško turistiko bo leta 1940. in takrat bodo dokončno odločili o poteku nove ceste. Prej bodo priredili še veliko avtomobilsko dirko iz Pariza v Kapsko mesto, pri kateri naj bi izbrali praktične izkušnje za izvedbo bodoče ceste.

Znamenite ure

Na javni dražbi pri Drouotu v Parizu je neki trgovec s starinami izdražil za 54.500 frankov točen posnetek slovite astronomske ure na stolpu strasbourske katedrale.

Posnetek, ki bi danes veljal 275.000 frankov, če bi ga hoteli izdelati sta zgradila 1927. brata Ungererja, potomca sodelavcev tiste ga Schwilgeja, ki je izdelal v letih 1838. do 1842. izvirno uro. Drug posnetek te znamenite ure so izdelali 1920. in je v New Yorku. Na isti dražbi pa so prodali tudi sloviti planetarij, ki je bil ena največjih atrakcij lanske pariske svetovne razstave. Iztržili so zanj 140.000 frankov in kupil ga je generalni inspektor financ Maurice Pignerot, ki ga namerava podariti ministrstvu za prosveto. Postavili ga bodo na novo v vseučiliškem okraju.

Z glavo v rezalni stroj

Pri nekem kmetu v bližini Linca je 44-leten poljedelski delavec iz Italije upravljal stroj za rezanje krme. Stroj je začel nekaj nagajati, zato je delavec odprl pokrov motornega ohišja, ne da bi motor ustavil, ter se sklonil v notranjost. To je storil tako neprevidno, da so ga kolesa zagrabila za obleko in ga potegnili v stroj. Preden so mu pritekli na pomoč, mu je rezilo prerežalo lobanjo in možgane,

»Možiček, ali res misliš, da so ti samo likerji zmešali glavo?«
(»Everybody's weekly«)

Letošnja Nobelova nagrada za mir je bila podeljena Nansenovemu uradu za begunce v Ženevi. Na sliki vidimo voditelja te ustanove Mihaela Hanssona pri pisalni mizi in njegovega sodelavca Coromija

Reforma univerzitetnega pouka v Rumuniji

Rumunska vlada je objavila nov zakon o pouku na visokih šolah. Ena glavnih določb tega zakona je, da se ima odsloviti iz službe vsak univerzitetni profesor, ki ne objavi v teku vsakih petih let vsaj enega znanstvenega dela iz svoje stroke. Vsak takšen profesor bo v bodoče proglašen za nesposobnega in upokojen. Določba je prišla v zakon poglavitno zaradi tega, ker se je pokazalo, da ima Rumunija na svojih univerzah profesorje, ki sploh ne predavajo. Tako je n. pr. prosvetni minister ugotovil primer nekega profesorja, ki ni imel niti enega predavanja že celih petnajst let...

Spominu odkriteljice radija

Na Poljskem so nedavno imeli mednarodni teden za zatiranje rakastih bolezni. Ob tej priložnosti so položili pred spomenik Poljakinje Curie-Sklodowske venec hvalečnosti

Kulturni pregled

Knjige Vodnikove družbe

I.

Štiri knjige, ki jih je Vodnikova družba pravkar razposlala svojim številnim članom, nadaljuje tradicijo dobre ljudske knjige, kakor jo je družba takoj ob svoji ustanovitvi postavila v svoj program. Dva pisatelja — pripovednika sta zastopala med letošnjimi izdajami: starejši, že dolgo znani in priznani novelist dr. Ivo Šorli, ki je avtor vedre, optimistično nastrojene meščanske povesti »Večne vezi«, in mlajši pisatelj Lojze Zupanc s kmečko povestjo »Tretji rod«, zajeto iz dolenskega sveta. Ta povest je nekak beletristični obračun z dvajsetimi leti življenja v novi državi. Kajti »Tretji rod« se je zavedel samega sebe že v trdih letih krize, ko bi ga bilo moralo obsiliti gorko sonce vodnega življenja. O obeh povestih bo na tem mestu še beseda. Naj se predvsem zaustavimo pri dveh knjigah, ki pridružena zabavnemu poučnemu, lepemu koristno. Sta to »Vodnikova pratika« za l. 1939 in Janka Orožna spis »Karadjordjevič«.

Pratiko je uredil tudi letos književnik dr. Pavel Karlin po že preizkušenih virih in načelih ljudske čitanke, ki naj s poučnim in zabavnim štivom in s številnimi ilustracijami ostane zvesta spremljevalka vsega koledarskega četa. Da ima običajno koledarsko vsebino, se razume od sebe. Tekstni del lepo opremljene knjige začne sonet E. L. Gangla »1918-1938«, priložnostna pesem ob dvajsetletnici osvobodjenja in zedinjenja, ki se končuje takole:

In Jugoslavija je samo ena:
iskrenime dušam je nebeska mana,
triglavska roža bujno razcvetena!

Umljivo je, da stoji v ospredju jubileju naše države. Božo Borštnik je prispeval svoje »Misli ob dvajsetletnici Jugoslavije«, ki se dotikajo njenih najvažnejših problemov in kažejo njene razvojne smotre. Obširnejši oris politične in vojaške zgodovine našega osvobodjenja in zedinjenja poteka iz peresa zgodovinarja in dobrovoljca dr. Ernesta Turka; ta spis je tudi primerno ilustriran. Na Oplenca, h grobovom kralja Osvoboditelja in kralja Zedinitelja, nas vodi članek L. Belšaka »Na Oplenca«. Pisatelj Ivan Matičič je v pripovedni obliki obdelal zadnje dneve avstrijske armade, nje »zlomljeno perote«, njen razkroj. Lojze Zupanc je prispeval članek »Kočevska ob rojstvu Jugoslavije in danes« (s slikami). Spominu dr. Ivana Laha, ki je bil vse do smrti prizadeven književni referent Vodnikove družbe, so posvečene naslednje strani, ki obsegajo predvsem slike iz njegovega življenja, medtem ko je besedilo prepričilo, saj bi bila

njegova osebnost in mnogostransko delo vredna obširnejšega prikaza. Ivan Albrecht je prispeval povestico »Zenin Boštjan«, prof. dr. Metod Dolenc pa poljudno razpravo »O dednih pravicah vdov pri južnih Slovanih«. Prof. L. N. piše o bolgarski narodni umetnosti, Franjo Čiček pa je avtor satirične povesti »Novinar Bibac«. Iz ostale vsebine naj omenimo še članek A. Jamnika »Naše kmetijstvo danes in jutri«, Stanka Trčka »X. vsesokolski zlet« Mana Golarja »V Zabitovih iščejo higieno«, dr. Fr. Bradarica »Nekaj iz zgodovine pratike«, »Zgodovino knjige v 5000 letih«, dr. O. Reye »Kako in zakaj si ustanovimo majhno vremensko postajo«, A. R. Slanovca »Izlet na Fužin-san«, J. Jenka članek o železnih in vlakih, T. Trdina »Čarovnice na Slovenskem«, P. Karlin »Iz japonske poezije«. Nekateri sestavki so opremljeni z originalnimi ilustracijami (V. Čotič, Lj. Ravnikar, E. Justin, Fr. Podrekar). Sploh se tudi nova pratika odlikuje po ilustracijah, ki prijetno spremljajo in marsikje izpopolnjujejo pestro vsebino.

Spis prof. J. Orožna »Karadjordjevič« je posvečen dvajsetletnici Jugoslavije. Pisec je v štirih obsebnih člankih obdelal štiri velike osebnosti iz naše naradne dinistije prvi je Karadžardž, drugi knez Aleksander, tretji kralj Peter I. in četrti kralj Aleksander I. Pisec je kot zgodovinar orisal tudi njih dobo in obnem pokazal razvoj zedinjevalne ideje, ki jo je v tako odlični meri vtelesila ta dinastija. Ob koncu je dodal še kratak portret sedanjega kralja, rodovnik Karadžardžević in seznam glavne literature. Čitanje te knjige, ki je tudi primerno ilustrirana, bo marsikateremu čitatelju odprlo globlji pogled v narodno zgodovino in pokazalo zgodovinsko nujnost osvobodjevalnega in zedinjevalnega procesa, v katerem je bila zlasti kraljema Petru II. in Aleksandru I. odmerjena tako velika in častna vloga. Prav to pa je bil namen knjige, ki bo tako izvršila svoje poglavito poslanstvo. Novost je, da pisec uvaja tudi v ljudsko knjigo izvirno hrvaško pisavo imena naše dinastije, ko ga namreč piše s črko »d«, ki je slovenski jezik nima in ki je tudi naši bratje ne pišejo vedno v tej obliki. V vmesnih naslovih ponavlja brez stvarne potrebe celotni naslov kralja Aleksandra I., tudi glede jezika bi lahko ugovarjali temu ali onemu. Toda to so brezpomembne zadeve sprito patriotične in nacionalne vrednosti celotnega spisa, s katerim je Vodnikova družba doprinesla zopet nov tehtni delež v nacionalni vzgoji slovenskega ljudstva.

Ptujsko gledališko pismo

Dve zanimivi režiji: »Breskov cvet« in »Matiček« se zrak

Kitajsko dramsko pesništvo »Breskov cvet« smo v poetičnem in sočnem Potrčevem jeziku videli v odrskem podajanju, ki je pomenilo upor zoper realizem v gledališču. Res je realizem mogel obvladati sceno likovno in plastično, toda pokviriti delo v neko določeno filozofsko koncepcijo ali pa jo reproducirati, tega ni zmogel. Ako je bila drama n. pr. uglašena na novi filozofski svetovni nazor, jo je realizem komaj napravil dostopno gledalcu.

Režiser »Breskov cveta« se je zato v iskanju novih možnosti vrnil predvsem k enostavnosti. Psihološkega stališča res ni poenostavljaj, toda poenostavljaj je okolje, igra in forma. Ta gledališki formalizem, ki se je v tem delu pokazal kot eksperimentiranje, se je prav zaradi tega tako izgubil v tehniki razkrajanja. Režiser ni toliko oblikoval in se vglabljal v formo, temveč je vse težično položil v močno stopnjevan izraz. Na poti iskanja ni našel novih oblik, njegov subjektivizem je razbil dosedanje stare oblike in ga tako približal popolni primitivnosti. Drugi reformatorji na tej poti n. pr. prehajajo v klasicizem (zanimivo, da se ponekod ta sporednost očitno pojavlja tudi v stavbarstvu) in preko njegovih detajlov v stiliziranje, ki rado vodi v mimiko in ples. Ne gre kajpak za miselni povrat, marveč za vrnitev k formi! Zato se ni čuditi, da je vladala anarhija v stilu in izrazu in da je bilo toliko problematičnih poizkusov predvsem ilustrativnega značaja in pomena. Reinhardt se je n. pr. pri izvedbi Büchnerja posluževal množice in zbora, s katerim je često skušal razrešiti scenični problem. Pozneje ga je prekosil Jessner, ki se je uveljavil z inscenacijo Shakespearovega Richarda III. in Grabbevega Napoleona. Jessner se je posluževal barve, svetlobe in besede. Napoleon stoji z generali. Moder nebesni svod, daljno morje. Tisina... In učinek je bil daleč intenzivnejši, kakor če bi bil igral s prvovrstnimi igralci.

Režiser je prav s scenično enostavnostjo in izvirno opremo brez vsakega ozaljšanja določil »Breskovemu cvetu« temeljni ton, na katerem je stal. Iz tega se je potem v prvi vrsti lahko dvignilo pesniško delo in nato še le sredstva, ki so bila preprosta, da bi ne zastirala pesniškega učinka. Taka scenična rešitev v menjavi prizorov je sprožila tok, ki je imel živahen notranji ritem. Ta oblika nas je z neko posebno lahko dvignila v svet sproščene fantazije, čudovite in preproste, navčne in opojne, a tudi ustvarjalne. Režiser je predvsem iskal vsebine in poetičnega razpoloženja. Bil je večkrat v prav prijetni zadregi, kako bi ta ali oni problem rešil. Pomagal si je tudi s stiliziranjem lirizma in simbolike, kar je res spominjalo na vzhod. Toda prav taka sama rada zapelejo v subjektivni artizem. Naturalistične kulise, ki bi naj pričarale iluzijo resničnosti, je nadomestil z novo scenično kompozicijo, ki se je oblikovno zdelo problematična. Je pa z njo neverjetno osvobodil intuicijo zunanji okov in z nje ilustriranjem in podčrtavanjem določil občutju in okolju osnovni ton v sproščeni in nevezanosti poetičnega razpoloženja, v katerem se je res nato lahko zgenilo notranje dejanje. Gie-

dalec se je včas zasačil v zadregi, ki ni mogel najti tistih elementov, na katere se je do zdaj opiral in zato je tudi prav zaradi tistih preprečitelnih oblikovnih form podvomil, da bi le te mogle postati splošno izrazilo ali celo osnova za zgradbo, četudi režiserju še niso bile smotne.

»Breskov cvet« ne pomeni nič dovršene, tudi ne »Veseli dan ali Matiček« smo iskreno željni uspeha. Pri »Matičku« smo lahko opazili, da se je režiser vrnil k prvobitnosti, kar pomeni, da gleda in se bliža bolj k duši, kakor formi. Duša v otenkih strasti in ljubezni, zavita v veselje in bolest, mu postaja smoter. Kulise, glas, dekoracija in mimika pa so le sredstvo za dosego smotra. V tem je tudi že »Matiček« korak dalje. Je sicer še le na prvih stopnicah, ki vodijo k njemu, toda moramo se veseliti, da sploh že nastopamo. Navezanje z gledalcevo domišljijo je režiser dosegel predvsem z enostavnostjo opreme in dekoracije, ter s karakterizacijo prizorišča po značilnih simbolističnih okrajševah kakor jih je pač zahtevala poglabitev v tekst. V tem smislu je prišlo celo mimiko in šminkanje, ostal je torej dosleden celotnemu izrazu tudi tu! Z uvedbo svoje vrste vrtilnega odra (denarno vprašanje) in z zmotivirano odra v publiko po mostiču je omogočil hitrejšo razčlenitev in spremembo scen, ter tako tudi vidnejše izstopanje ideje. Svetlobo je tokrat uporabil režiser kot učinkovit kompozicijski element scenerije z razdelitvijo prizorišča, zlasti pa tako, da je poudarjal važne momente, ter za koncentriranje pozornosti na posamezne igralce, tako na Matička, barona, hišno. S tem svetlobnim posredovanjem nam jih je pomagal tako v ospredje, da je za tisti trenutek nastala važna psihološka finesa, ali preokret, ali nova situacija. Takih efektov se vedno rada poslužuje znani Burian v Pragi, ki je danes gotovo na čelu in najuspešnejše utira evropski gledališki umetnosti nova pota in iskanja.

Da pa ne splohne učinka, mora prenos težiča razpoloženja v svetlobo biti smiselno izbran za posamezne akcije. Tudi na publiko bo moral režiser obrniti pozornost. Poznavanje občinstva in njega psihološko upoštevanje (to podčrtam) večkrat pripomore taki svojstveni in vendar za Ptuj novi zamisli do večje prodornosti! Kdorkoli pa le nekoliko upošteva trud in vroči ogenj ptujskih diletantov, ki so hoteli iz novih elementov res kaj zgraditi, jim mora biti hvaležen. Saj delo zahteva tihega notranjega izžigovanja, ki ga po dveh urah ob predstavi ne more niti dovolj oceniti.

Kar je v prejšnjih in novih smereh vrednega, se nam bo le sčasoma pokazalo. Drži pa, da se ves kvas, negotovost, hrepenjenje in upanje v moč novih poti, da se vse to, s čimer se označuje naša doba, odraža tudi v modernem gledališču, pa zato nikomur, kdor se količkaj zanima zanj, ne morejo to stvari biti vnevarne.

A. Debenak

Zapiski

Dr. Stojan Bajič, sodnik in priv. docent na naši univerzi, je v decembrski številki »Slovenskega pravnika« objavil pregledno študijo o dvajsetletnem razvoju jugoslovanskega delovnega prava, ki je na 17 straneh 8 izšla kot poseben oddis.

Pet knjig Goriške matice, Goriška matica (Unione Editoriale Goriziana) v Gorici je pravkar izdala svoje redne publikacije za leto 1938. Izšle so naslednje knjige: zbirka pravljic Franceta Bevka »Čarovnica Cirimbara« z ilustracijami Josipa Pukla. Druga mladinska knjiga je goriška izdaja tokraj že dobro znane zbirke Josipa Ribičiča »Mihec in Jakec« z risbami M. in O. Gasparija. Knjiga bo veselje otrokom v slovenskih rodbinah, koristila pa bo tudi v jezikovnem pogledu. Andreja Budala (Pastuškina) 126 strani obsegačajo povest »Na konju« se dogaja med svetovno vojno v kotu med Sočo in Vipavo. Povest se razvija prav zanimivo in priča, da pisatelj ni samo spreten pripovednik, marveč tudi dober opazovalec in poznavalec ljudskega življenja. Knjiga je vredna, da jo berejo vsi ljubitelji kvalitetne ljudske povesti. — Mirko Košir je avtor poučnega spisa »Poljedelska kemija«, ki obravnava življenje rastlin, njih prehrano, sestavo in hranilne vrednosti prsti in vprašanja gnojil. Ilustrirana knjižica bo dala umnemu poljedelcu marsikaj koristnega nasvet in mu še bolj odprla obzorje v tajne narave, s katero ima vedno opravka. — Jerko Jermol je sestavil četrto knjigo z naslovom »Lepe vedenje«, ki ima tudi že svojo upravičenost med ljudskimi knjigami, saj danes že od vsakega človeka zahtevamo, da pozna in izvršuje vsaj glavna pravila družabnega vedenja. Vseh pet knjig Goriške matice je kot skrbno izbrano, v dobrem jeziku in slogu pisano in lepo opremljeno štivo vrednih hvala in priporočila!

Anketa »Lidovih Novin« o najkvalitetnejši knjigi L. 1938. Znani češki dnevniki »Lidov« »Noviny« prireja vsako leto med češkimi in slovaškimi kulturnimi delavci anketo o najpomembnejši (po kvaliteti, po zanimivosti) knjigi, ki so jo brali v tekočem letu. Vsak navede po navadi več knjig in večina glasov kaže, katere knjige so vzbudile največjo pozornost. Letošnja anketa je bila zlasti zanimiva glede na sedanje duševno razpoloženje v zmanjšani Češko-Slovaški. Iz izsledkov je posneti, da so češki in slovaški intelektualci iskali v tem tragičnem letu največ uteh v pesniških knjigah, zatem pa v zgodovinskih in filozofskih. Med najbolj citiranimi knjigami so pesniške zbirke V. Holana »Září 1938«, Josefa Hore »Domov« in posebna izdaja Horovega »Zpěva rodne země«, izmed filozofskih knjig pa se najpogostejše navaja Hulinogovo delo »Ve stinech zítka«. Na prvem mestu sploh pa je knjiga Josefa Čapka »Umění pírovní národů«. Izmed domačega pripovedništva je na prvem mestu »Rudarska balada« Marije Majerove. Mnogo se omenja tudi šourkova monografija o Antoninu Dvořaku. V splošnem se opaža med češkimi in slovaškimi kulturnimi delavci tale razpoloženost: Po vseh razočaranjih in nesrečah ostaja vera v duhovne vrednote, v resnično kulturo; od tujih kultur se vračajo vedno bolj k domači tradiciji, odhod ponovno zanimanje za starejše češke pesnike in pisatelje. Zbegan duh išče miru in tolažbe v umotvornih trajne vrednosti (odhod nazadovanje zanimanja za aktualno politično in sociološko literaturo, ki je stala prejšnja leta precej v ospredju), poglablja se v zgodovinska in filozofska dela, da laže doume svoj problematični čas. — Izmed posebnih zanimivosti naj omenimo, da predsednik Drž. statističnega urada dr. J. Anerhan navaja na prvem mestu spis Lava Čermelja »La minorité slave en Italie«, docent za jugoslov. literaturo dr. Heidenreich pa označuje med tremi knjigami srca Gunduličeve Pesmi in Jakovljevičev »Srpsko trilogijo«. Med mnogo omenjanimi knjigami so tudi Čapkov »Pogovori s T. G. Masarykom«.

Naše gledališče

D R A M A

Sreda, 7.: Labodka. Red B. Cetrtak, 8. ob 15.: Snegulčica. Izven. Znižane cene. Ob 20. Dobružda 1916. Izven.

Petek, 9.: Zaprt. (Gostovanje v Celju in Ptuj).

Sobota, 10.: Trideset sekund ljubezni. Red A.

Nedelja, 11. ob 20.: Žene na Niskavuoriju. Izven. Znižane cene.

»Labodka« je pravilna igra za odrasle, ki jo je napisal veliki švedski pisatelj Strindberg v religiozno-mističnem nastroju. — Igra predstavlja vzhiten slasvospev čisti ljubezni, ki je ne moreta premagati sovraštvo in zlo. Dejanje spremlja originalna Sibeliusova glasba, ki jo izvaja kapelnika podpolkovnika g. Herzoga.

Starši, ki bi radi razveselili svoje otroke, naj jih pošljejo v četrtak ob 15. k mladinski predstavi Golieve »Snegulčice«, kjer bodo našli njihovi malčki obilo zabave in razvedrila.

O P E R A

Sreda, 7.: Gejša. Red Sreda. Cetrtak, 8. ob 15.: Sveti Anton, vseh ljubljenskih patron. Globoko znižane cene. Izven. Ob 20. Don Kihot. Red Cetrtak.

Petek, 9. ob 15.: Poljub. Dijaška predstava. Globoko znižane cene. Sobota, 10.: Gioconda. Gostovanje gospe Nožiničeve, članice zagrebške opere. Izven.

Prihodnja dijaška predstava v operi bo v petek, dne 9. t. m. Pelj bodo Smetanovo opero »Poljub« po cenah od 16 din navzdol.

Opera pripravlja prvič na našem odru Čajkovskega opero »Jolanta«. Z zvez z njo se ponovi Puccinijev »Gianni Schicchi« v novi režiji. V repertoar pride Wolf-Ferarijeva opera »Štirje grobniki«, ki je žela pred par leti na našem odru velik uspeh. Opereta pripravlja Leharjevo delo »Fraskuita«.

Opozarjamo na odličnega gosta v naši operi v soboto 10. t. m. V naslovni vlogi Poinchelijske opere »Gioconda« bo gostovala članica zagrebške opere, odlična umetnica ga. Nožiničeva. Na izvedbo »Gioconde« s tako odlično umetnico opozarjamo.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE. Cetrtak, 8. ob 15.15.: Vdova Rošinka.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Sreda, 7.: Zaprt.

Cetrtak, 8. ob 15.: Boccaccio. Znižane cene. Ob 20. Dva ducata rdeči rož. Zadrž.

S P O R T

Tekma domačih nasprotnikov

Jutri ob 14.30 bosta ligaško in rezervno moštvo Ljubljane igrali revanžno prijateljsko tekmo

Na državni praznik je rezerva Ljubljane v prijateljski tekmi izgubila igro proti linemu moštvo s 3 : 5. Rezervisti smatrajo, da tega poraza niso zaslužili, zato so predlagali svojim kolegom iz lige enajstoričev revanž. Seveda so ligasi dvoboj sprejeli in jutri se bodo obe moštvi spoprijeli še enkrat na igrišču, in sicer ob Tyrševi cesti ob 14.30.

Pridite si ju ogledati!

Svoboda in Jadran

y prvenstveni tekmi, tudi na igrišču Ljubljane

Na igrišču Ljubljane na Tyrševi cesti bo jutri popoldne zadnja tekma v letošnjem letu za prvenstvo I. razreda LNP. Zaradi važnosti bo ta borba gotovo zelo zanimiva, ker se razen tega sreča tudi dvoje borbinih in temperamentalnih moštev. Posebno Svoboda je v zadnjih dveh tekmah na Jelenicah pokazala, da se zna boriti do zadnjega diha. Za Svobodo bo jutrišnje srečanje zelo naporno, kajti moštvo je moralo v t. ku tedna dni odigrati tri prvenstvene tekme. Pričakujemo pa, da bo tudi v tem srečanju pokazala vso svojo ljubezen do kluba.

Mnogo lažje stališče ima Jadran, ki bo poslal v boj spoštito moštvo, ki se bo borilo za plasma v ožje tekmovalje, ker ima po porazih Reke v zadnjih tekmah največ možnosti, da se plasira v finale.

Pričakujemo, da bodo prijatelji nogometa napolnili igrišče Ljubljane.

V nekaj vrstah

eno kolo ligaških tekem

Kakor je zdaj dokončno urejeno, se bo letos odigralo še eno kolo tekem v ligi, torej II. poletno ali XIII. po vrstnem redu v vsem tekmovalju na dan 18. decembra. V tem kolu bodo igrali naslednji pari: v Zagrebu Hašk - Slavija (V), v Beogradu Jedinstvo - Gradjanski (Z), v Sarajevu Slavija (S) - BSK, v Skoplju Hajduk - Gradjanski (S) in v Ljubljani Ljubljana - Jugoslavija. Tekma med Haškom in varaždinsko Slavijo bo že v soboto 17. t. m., ker ima Hašk v nedeljo nato mednarodno tekmo s Ferencvárosom. Ljubljana bo torej letos imela še eno tekmo na domačem terenu, in sicer z drugoplasirano in trenutno zelo močno Jugoslavijo. Prva tekma z beograjskimi rdečimi, s katero se je za Ljubljano v začetku avgusta začelo ligaško tekmovalje, se je na beograjskih tleh končala z 2 : 0 v korist Jugoslavije.

Presinger - edinstveni primer

»Politika« objavlja pod zaglavjem »Izza sportnih kulis« naslednje značilne vrstice o bivšem igralcu SK Celja Presingerju, ki je služil vojaške v Sarajevu in v tem času z uspehom nastopal za sarajevsko Slavijo. List pravi: »Ko je Presinger, levi krilec Slavije, prišel v Sarajevo, ni znal najbolje igrati nogomet. V kratkem času pa je tako napredoval, da je stalno igral v prvem moštvo Slavije. Nedavno je P. odslužil svoj rok in se vrnil domov v Celje. Ker je Ljubljana storila vse, da bi Presingerja pritegnila v svoje vrste, je Slavija pričakovala, da bo Presinger zahteval od nje odpuščeno. Toda, kaj se je zgodilo? Presinger je obvestil Slavijo, da lahko razpolaže z njim in da bo prišel na vsako tekmo, če ga bo po-rebovala. Presinger zahteva samo potne stroške in nobene druge odškodnine. To je, tako zaključuje list, res lep primer poštenosti in odkritosti sportnika, ki tako izkazuje hvaležnost klubu, kjer se je naučil igrati nogomet in si pridobil lep sportni sloves.« Res, edinstveni primer, ki jih je žal v našem nogometu zmerom manj...

Srednjeevropski pokal

Konec prihodnjega tedna bo v Budimpešti važna nogometna konferenca, ki bo odločala o usodi tekmovalja za srednje-

Neuspeh v življenju?

Obrnite se na grafologa

Karmaha,

ki se odlikuje posebno z analizo človeškega značaja, dela na strogo znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu za nastopajočo zgodnjo pismene navšte, ki vam bodo koristili vse vaše bodoče življenje. Obiske sprejema v Ljubljani, hoteli Goča, Sv. Petra c. vsak dan od 9. do 12. pop., in od 15. do 19. popoldne. Odgovarja tudi na došlo korespondenco. V Ljubljani ostane do 20. decembra.

VEPREMOČLJIVE

HUBERTUSE,

TRENCKOTE,

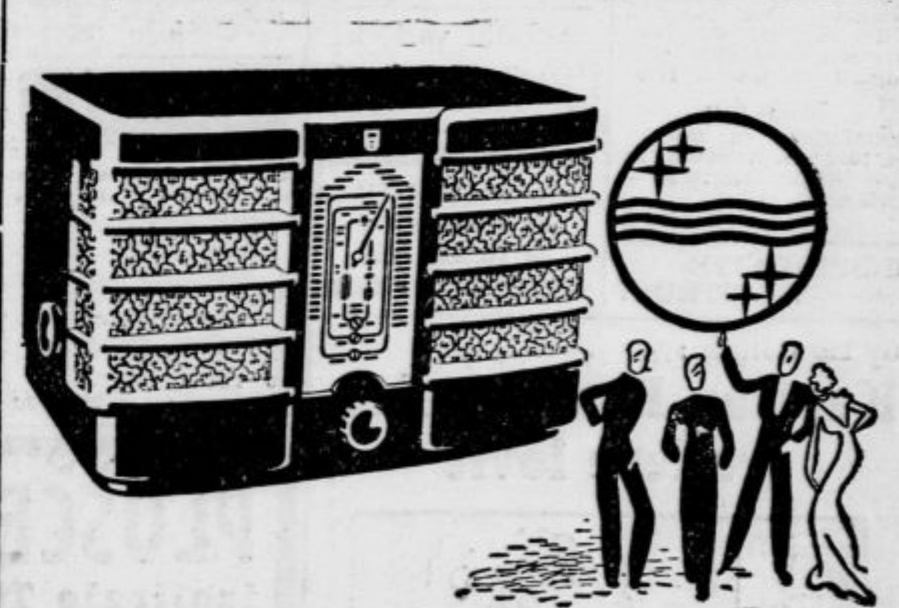
vse vrste dežne plašče,

obleke i. t. d. Najboljši nakup

Presker,

Sv. Petra c. 14.

MALI SUPER Z VELIKIM GLASOM

PHILIPS 215

NAJMODERNEJŠI 3+1 CEVNI SUPERHET Z OKTODO KOT CEV ZA OSCILACIJO — 7 UGLASENIH KROGOV, KRATKI, NORMALNI IN DOLGI VALOVI, DOBITE 2E ZA

Diň 175.— mesečno

Oglejte si še danes ta aparat pri

H. Suttner, Ljubljana

ALEKSANDROVA C. 6

OGLED IN PREDVAJANJE BREZOBVEZNO — PROSPEKTI BREZPLACNI!

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7

poleg HOTELA UNIONA. — NUDI ZA VSE VLOGE POPOLNO VARNOST IN OBREŠTUJE NOVE VLOGE PO 4% DO 5% PO DOGOVORU — ZAHTEVAJTE PROSPEKT, — NOVE VLOGE SO VSAK CAS RAZPOLOZLJIVE. — POSLUZITE SE VARČEVALNEGA KROZKA. — POSOJILNICA DAJE KRATKOROČNA POSOJILA.

NOUGAT GALAK
IZVRSTNA
SLAŠČICA

FINA NAPOLNJENA
BELA ČOKOLADA

4 NOVE ŠPECIJALITETE

NESTLÉ

CRAKLAIT CITRA

MLEČNA ČOKOLADA
S PRAŽENO RŽJO
ZELO REDILNA

ODLIČNA ČOKOLADA
S KREMO OD CITRONE

Strel v grajski knjižnici

Roman

Polkovnik Mainwaring je vstal in pomagal Juaniti Meredith v njen plašč. Hvalno se je nasmešnila staremu častniku s košenim, strogim obrazom. Imel je očarljivo vpljnost svojega pokolenja in ravnal z vsemi ženskami takisto, kakor da bi bile dragulji ali svetnice.

»Ali ste kje videli mojo hčer?« je vprašal. »Mislim, da je šla lady Colchestrska v hišo po žepno rutico ali nekaj podobnega«, je odgovorila Stella Tracy, natikaje si možev nulover.

»In kje je George?« je mahoma zatrobila grofica vdova.

»Odplul je na Francosko«, je veselo odvrnil Geoffrey Tracy.

Lady Lukrecija je nagrbnila obrvi in z ostrimi snjimi očmi zastrmel v mladega moža. »Kaj? Kam?«

»Na Francosko«, je ponovil stotnik. »To je citat, razumete? Iz neke klasične drame.«

Grofica vdova je nagrbnila čelo. »Ne razumete? Iz neke klasične drame.«

Grofica vdova je nagrbnila čelo. »Ne razumem«, je zlovestno dejala, »kakšna bi mogla biti zveza med klasičnimi dramami, ki jih sicer nikoli ne berem, in mojim sinom. Morda je kdo tako prijazen, da mi to razloži.«

Nihče ni priskočil nesrečnemu mlademu človeku na pomoč, in Stella, ki se je ozrla na njegov prestrašeni obraz, se je na tihem kar skrčila od smeha! Ubogi Geoff! Zmerom se je smešil pred staro gospo.

»Eh — hm — hotel sem reči, to je zelo znan citat, razumete? Meredith — ehm — saj menda veste, kaj mislim?« Z obupno prošnjo v očeh je pogledal prijatelja.

»Nikoli ga še nisem slišal«, se je Meredith nesramno zlagal. »Niti sanja se mi ne, o čem govorite.«

»Dajte, da vam pojasnim«, je klavrno pričel Geoffrey, in malo je manjkalo, da ga ni vrglo vznak, kajti grofica vdova je mahoma zapiliča svoj ključasti nos v zrak in se zasmejala z rjovečim, moškim smehom. Smejala se je, dokler ni bila vsa škrlatna v obraz. Nato si je obrisala solzne oči, se milostno nasmešnila osuplemu stotniku Tracyju in se obrnila k ostalim.

»Nihče ni odgovoril na moje vprašanje. Kje je George? Najbrže še vedno ždi v svoji prepleti knjižnici! Če pomislim, da sem redila ob prsih takšnega knjigožera! Jaz, ki svoj živ dan nisem vzela knjige v roke!« Pogledala je proti hiši. »Tako prihaja Paddock. Kdo je pa tisti zraven njega? Križ božji, nihče drug kakor dolgočasni polkovnik Winter! Bržkone hoče govoriti z nami zaradi tiste zoprne policijske tekme.«

Stara gospa ga je predstavila družbi, nato pa za trobental: »Pa ne, da bi si bil policijski prvak izvil plosko nogo? Če iščete Georgea, ga najbrže dobite v knjižnici.«

Višji komisar ni takoj odgovoril. Držal se je akor v hudi zadregi, se nato ojunatil in rekel s pridruženim glasom: »Mislim sem, da bo lady Colchestrska tu.«

»Kaj, ali me mar ne vidite?« se je zadržala grofica vdova. »Mislim, da sem dovolj velika!«

»Reči sem hotel, mlado lady Colchestrsko — mlajšo!«

»Kavalir ne boste nikoli, polkovnik«, mu je rezko zabrusila stara gospa. »In sploh Pamele ni tu, v hiši je.«

»Na žalost prinašam zelo neprijetne novice«, je rekel višji komisar. »Silno muče.«

Spet je obmolnil, in stara lady Colchestrska je razdraženo zadržala po stolu sem ter tja. »Nu torej, na dan z besedo, človek!«

Polkovnik se je še vedno obotavljal. Grofici sine, presunljive oči so bile srepe uprte vanj, a tudi ostali so ga nepremično gledali. Odkakšal je se in zdajci kakor brez sape bleknil:

»Pravkar sem aretirala lorda Colchestra, ker je umoril sira Gerald Fairfaxa.«

Mladi gospe sta pridruženoma vzkrinkali. Stotnik Tracy je zazijal, polkovnik Mainwaring je prepaden obletel vso družbo z očmi. Samo dva sta ostala mirna: grofica vdova zaradi svoje naglušnosti, in John Meredith, ker ga je bila dolga izkušnja naučila, da se ni dal nikoli presenetiti.

»Govorite že!« je rekla stara grofica. »Ničesar ne slišim.«

Mainwaring se je sklonil k nji: »Pravi, da je aretirala Georgea, ker je umoril Fairfaksa.«

Stara gospa ni bila odtrgala oči od višjega komi-

sarja, ki mu je bilo ta mah že bridko žal, da se je bil lotil nevhvalne naloge. Zdal se je vzdignila in obstala, oprta na palico; druga roka ji je počivala na komolcu, ki ji ga je ponujal polkovnik. Grofica vdova je bila zelo visoke rasti, mimo tega je pa ostala na vrhu stopnic, ki so vodile v paviljon.

»Kaj ste storili?« je zakričala. »Pojasnite!« Polkovnik Winter je povedal, kaj se je bilo zgodilo. »Na žalost je vsak dvom izključen, da ves nesrečen končal.«

»Torej mi hočete natvesti, da je George z revol- verjem počil sira Gerald?«

»Na žalost je tako.«

»Nemogoče! Tega poguma nima!«

»Naj ima pogum ali ga nima«, je nenavadno odločno rekel polkovnik Winter, »ubil ga je, vse tako kaže.«

»Tako moram govoriti z njim«, je oznanila grofica. »Kje je?«

»To je na žalost nemogoče. Dal sem ga prepeljati v Hannnigtree na policijski urad.«

»Predzrili ste se...« Znova se je vsustila na svoj stol, premagana ne od slabosti, ampak od besnosti.

»Draga Lukrecija, jo je tolažil Mainwaring, »spričo danih okolištin ni mogel drugače ravnati. Takoj pojdem k Georgeu in ukrenem vse, kar je treba — zastran branilca in tako dalje.«

»Branilca!« je zarjavela grofica. »Mene odvedite na policijo! Tej nespodobnosti moram storiti konec.«

»Lukrecija, niti vi ne morete izpremeniti angleških zakonov,« je rahlo dejal Mainwaring.

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarice in blagajničarke potrebuje za kavarno, ki zapušča godbo. — Ružica Bandić, St. Mitrovića, 28347-1

Postrežnik pošten in zelo snažno, — sprejemni. Naslov v vseh poslovalnicah jutra. 28339-1

Frizerko dobro moč in praktičnost, ki ima že nekaj znanja v damski stroki, sprejemni takoj. Sprejemni tudi vajenka. Naslov v vseh poslovalnicah jutra. 28332-1

Propagandistke s trgovsko izobrazbo, s perfektnim znanjem hrvatskega jezika za Zagreb in okolice ter s perfektnim znanjem nemškega jezika za Ptuj — Ribčev. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Propaganda«. 28323-1

Perfektna barica za gospodo (Herzchafts Stubenmädchen) z znanjem nemškega jezika dobi stalno službo. Ponudbe s prepisi spričeval na oglašni oddelku Jutra pod »Biede«. 27855-1

Iščem natakarico, katere obvlada hrvatski jezik, izvrstno jelonsko. Pogoji 4 odstot. brutto. Ponudbe s spričeval na oglašni oddelku Jutra pod »Biede«. 28078-1

Zaslugek Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2500 din potrebuje, da zasluži 1000 din mesečno. Pišite ANOS, Maribor — Orožnova ul. 296-3

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

Ko je kapitan ozdravel, je sklenil je popolno lovsko odpravo, zaradi katere je popolno lovsko odpravo, zaradi katere so ga vaščani zelo občudovali. Na poti proti domu sta ga srečala nečaka, Jan-ko in Stanko, vrta dečka. »Striček, ali smeva poleteti s teboj?« sta ga jela prositi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Vrant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Potniki

Vsaka beseda 50 par; davek 5 din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prednost invalidi in vpkopjenca

Inteligentni! Kremo zastopnika, mesečni zaslužek din 3.000 do 4.500 — lahka kolekcija, katere se dobi brez kajve, more se vzeti tudi kakor postanski zaslužek ali kakor honorarni delo. Javiti se osebno ali pismeno Minerva, Zagreb, Praska ul. 6. 26321-5

Veliko podjetje

Riše poltencega in agilnega zastopnika, mesečni zaslužek din 3.000 do 4.500 — lahka kolekcija, katere se dobi brez kajve, more se vzeti tudi kakor postanski zaslužek ali kakor honorarni delo. Javiti se osebno ali pismeno Minerva, Zagreb, Praska ul. 6. 26321-5

Frizerko

dobro moč in praktičnost, ki ima že nekaj znanja v damski stroki, sprejemni takoj. Sprejemni tudi vajenka. Naslov v vseh poslovalnicah jutra. 28332-1

Propagandistke

s trgovsko izobrazbo, s perfektnim znanjem hrvatskega jezika za Zagreb in okolice ter s perfektnim znanjem nemškega jezika za Ptuj — Ribčev. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Propaganda«. 28323-1

Perfektna barica

za gospodo (Herzchafts Stubenmädchen) z znanjem nemškega jezika dobi stalno službo. Ponudbe s prepisi spričeval na oglašni oddelku Jutra pod »Biede«. 27855-1

Iščem natakarico

, katere obvlada hrvatski jezik, izvrstno jelonsko. Pogoji 4 odstot. brutto. Ponudbe s spričeval na oglašni oddelku Jutra pod »Biede«. 28078-1

Zaslugek

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2500 din potrebuje, da zasluži 1000 din mesečno. Pišite ANOS, Maribor — Orožnova ul. 296-3

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

Ko je kapitan ozdravel, je sklenil je popolno lovsko odpravo, zaradi katere je popolno lovsko odpravo, zaradi katere so ga vaščani zelo občudovali. Na poti proti domu sta ga srečala nečaka, Jan-ko in Stanko, vrta dečka. »Striček, ali smeva poleteti s teboj?« sta ga jela prositi.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Vrant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Glasbila

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vpkopjenca

vzajem v vso oskrbo na zdravem sončnem odd. Jutra pod »Biede«. 28338-23

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

oddam 1. januarja. Naslov v vseh poslovalnicah jutra. 28346-21

Dvosob. stanovanje

solčno, prizemno, oddam 1. januarja na Vrtači štev. 12. Ogl. dnevno od 9. do 10. ure. 28310-21

Trisobno stanovanje

komfortno, oddam za takoj 900 Din Bežigrad, Baragova 11. 28301-21

INSERIRAJ V »JUTRU«!

JESENSKA NOVOST!

TVORNICI ČOKOLADE RUFF, SUBOTICA

RUFF BANANA

CENA DIN 1.—

V hladnih dneh Vas kozarček

BERMET-VINA

obvaruje aripe. gostincarji ga lahko naroče že majhen sodeček. — Zahtevajte povsod le BERMET B. MARINKOVA iz SREMSKIH KARLOVCEV, Fruška gora.

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

Prehrana

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vpkopjenca

vzajem v vso oskrbo na zdravem sončnem odd. Jutra pod »Biede«. 28338-23

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

oddam 1. januarja. Naslov v vseh poslovalnicah jutra. 28346-21

Dvosob. stanovanje

solčno, prizemno, oddam 1. januarja na Vrtači štev. 12. Ogl. dnevno od 9. do 10. ure. 28310-21

Trisobno stanovanje

komfortno, oddam za takoj 900 Din Bežigrad, Baragova 11. 28301-21

INSERIRAJ V »JUTRU«!

JESENSKA NOVOST!

TVORNICI ČOKOLADE RUFF, SUBOTICA